Τό φύλλον δραχμή 1,50 καί διά τό Ἐξωτερικόν 2½ πένναι.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπό τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τό καν' ἐξοχήν παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, ἀληθῶς παρασχόν εἰς τήν ἡμέτεραν ἡμῶν ἐπιχορήγησις καί ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καί κρυπτιμώτατον εἰς τούς παῖδας.

ΣΤΝΑΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμ. 50. Ἐξάμηνος δρ. 28. Τρίμηνος δρ. 15.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καί ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καί Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τήν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαί ἀρχίζουν τήν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδός Βόρκιδου ἀριθ. 38, παρά τό Βικτώριαιον

Περίοδος Β'.—Τόμος 32ος | Ἐν Ἀθήναις, 17 Ἰανουαρίου 1925 | Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 7

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

(Μυθιστόρημα τοῦ Λοχαγοῦ DANRIT*)*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. (Συνέχεια)

Οἱ δυνάμεις μου μ' ἄφηναν. Ἔννοιωθα πῶς μοῦ κοβόταν ἡ ἀναπνοή.

— Εἶμαι χαμένος... συλλογίστηκα.

Βρῆκα κάτι πυκνές καλαμιές κοντά στήν ὄχθη, ἔπεσα ἐκεῖ μέσα μὲ τήν κοιλιά, κι' ἔμεινα ἀσάλευτος.

Κοίταξε τί εἶναι ἡ τύχη! Ἂν εἶχα νικήσει τήν κούρασή μου κι' εἶχα προχωρήσει λιγάκι ἀκόμα, θά μ'εἶχαν πιάσει! Γιατί μπροστά μου, σὲ ἀπόσταση πενήντα μέτρων, ἔβλεπα τήν περίφημη γέφυρα τοῦ Μὲζ κι' ἀντίκρυ της ἕνα δυνατὸ γερμανικο φυλακεῖο.

Αὐτοί ποὺ μὲ κυνηγοῦσαν, ἔφτασαν, πέρασαν γρήγορα μπροστά μου καί... μὲ κυνηγοῦσαν ἀκόμα, ξεψυχώντας ἀπ' τὸ τρέξιμο! Τί νὰ πῶ κι' ἐγώ, μαμμά μου; Ὁ Θεός σὲ λυπήθηκε καί δὲν ἄφισε νὰ δοκιμάσῃς δυὸ πένθη, τόνα πάνω στάλλο.

Ἔφτασαν στὸ φυλακεῖο τῆς γέφυρας κι' ἐκεῖ τοὺς ἄκουσα ποὺ συζητοῦσαν μὲ τοὺς συναδέλφους των γιὰ μένα:

— Δὲν εἶναι δυνατό! ἔλεγαν ἀπ' τή μιὰ μεριά, τὸν ἀφίσατε καί πέρασε μπροστὰ στὰ μάτια σας!

— Ποτέ! ἀπαντοῦσε ὁ διοικητής τοῦ φυλακείου. Δὲν εἴδαμε τίποτα νὰ περάσῃ!

— Διάβολε! Τότε λόξεψε δεξιά...

— Ἴσως... καί τότε θὰ τὸν πιάσουν, ἂν δὲν τὸν ἔπιασαν κιόλας... Μὰ τί εἶναι αὐτὸς ὁ μικρός; Κατάσκοπος;

— Τί ἄλλο; Ὁ ὁπολοχαγὸς εἶπε νὰ τὸν σκοτώσουμε.

Τέλος οἱ Βαυαροὶ ποὺ μὲ κυνήγησαν, γύρισαν πάλι μὲ τὰ μούτρα κρεμασμένα.

Ἔγινε πάλι σιωπή. Δὲν ἄκουγα πιὰ παρὰ τὸ μουρμουρητὸ τοῦ ποταμοῦ, ποὺ κυλοῦσε λίγα μέτρα μακρυά μου καί συλλογιζόμουν τί ἔπρεπε νὰ κάνω.

Νὰ περάσω κολυμπῶντας; Βέβαια μποροῦσα. Μὰ καθὼς ἤμουν ἱδρωμένος, φοβόμουν μὴν κρυολογήσω.

Κοίταξα τὴ γέφυρα ποὺ βρισκόταν μπροστά μου. Τὸ «κατάστρωμά» της καὶ οἱ τοῖχοι της ἦταν λιγάκι χαλασμένα.

Πάνω στὴ γέφυρα εἶχαν φτιάσει ἕνα πρόχειρο φραγμό, ποὺ τὴν ἐχώριζε στὴ μέση· καὶ πίσω ἀπ' αὐτὸ τὸ πρόχωμα, ἔβλεπα ἕνα Βαυαρὸ σκυθρωπὸ κι' ἀσάλευτο. Ὥστε ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος ἦταν περιττὸ νὰ ἐπιχειρήσω νὰ περάσω.

Τότε μοῦ ἦρθε μιὰ ἔμπνευση.

Ἔξω ἀπ' τὸν τοῖχο τῆς γέφυρας, τὸ «παραπέτο» της, ἔβλεπα μιὰ στενὴ πέτρινη προεξοχὴ ποὺ περνοῦσε σ' ὅλο τὸ μῆκος της. Ἦταν βέβαια στενή, μὰ ἐπιτέλους ἦταν τὸ μόνο πέρασμα.

Δὲν ἄργησα νὰ πάρω τὴν ἀπόφασή μου Ἔρποντας σὰ φίδι, πλησίασα τὴν ἄκρη τῆς γέφυρας, σκαρφάλωσα σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ χώματα, ἔφτασα στὴν πέτρινη προεξοχὴ κι' ἄρχισα νὰ προχωρῶ μὲ τὰ γόνατα.

Ἄ, ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει τὸ τί τράβηξα κεῖ πάνω, μαμμά μου! Μόνο ποὺ τὸ θυμᾶμαι, μὲ πιάνει ἀνατριχίλα!

Φαντάσου μὲ νὰ σέρνομαι στὰ γόνατα πάνω στὸ στενὸ ἐκεῖνο πέρασμα, ποὺ μόλις μὲ κρατοῦσε, καὶ νὰ πολεμῶ νὰ κρατηθῶ μὲ τὰ χέρια ἀπ' τὶς πέτρες ποὺ ἔβγαιναν ἔξω ἀπ' τὸν τοῖχο.

Κάτω ἀπ' τὰ πόδια μου, στριφογύριζε ὁ Μὲζ καὶ βούιζε σὰν ἄπατη θάλασσα.

Ὁ ἄνεμος, ἀρκετὰ δυνατὸς πάνω ἀπ' τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ἔκανε τὶς ἄκρες τοῦ πανωφοριοῦ μου νὰ κυματίζουν. Κι' ὅμως ἤμουν φωτιά!.. Γίνομαι φωτιὰ καὶ μόνο ποὺ τὸ συλλογιέμαι... Κι' ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφτασα πλάϊ στὸ φραγμό, ὁ φρουρὸς βημάτιζε δίπλα μου, μόλις ἕνα βῆμα μακρυά μου.

Ἂν τοῦ κατέβαινε νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ ἔξω ἀπὸ τὸν τοῖχο, πρὸς τὸ ποτάμι;

Σκέψου τὴν ἀγωνία μου!..

Εὐτυχῶς πέρασα στὴν ἄλλη ἄκρη, χωρὶς ἄλλο κακὸ συναπάντημα καὶ τότε μόνο πῆρα κάπως ἐλεύθερη ἀναπνοή.

Μὰ καθὼς πλησίαζα στὸ γαλλικὸ φυλακεῖο, ἀκούστηκ' ἕνας πυροβολισμὸς καὶ μιὰ σφαῖρα σφύριξε δίπλα μου. Ἔννοιωσα τὸν ἀέρα της στ' αὐτί μου.

— Σταθῆτε! φώναξα. Μὴ χτυπᾶτε!.. Γάλλος εἶμαι!

Ὕστερα... Κι' ἐγὼ καλὰ-καλὰ δὲν κατάλαβα τί ἔγινε. Τὸ βαυαρικὸ φυλακεῖο ἀναστατώθηκε, ἐγὼ ἔτρεξα σὰν ἐλάφι καὶ σ' ἕνα λεπτὸ βρισκόμουν ἀντίκρυ σ' ἕνα μικρόσωμο Γάλλο στρατιωτάκο τοῦ πεζοναυτικοῦ. Μὲ ὑποδέχτηκε μαὐτὰ τὰ λόγια, ποὺ ἀπὸ τὴν προφορά τους ἔνοιωσα πῶς ἦταν τὸ προάστειο τοῦ Παρισιοῦ:

— Βρὲ τὸ φίλο!.. Σένα βράζει τὸ αἷμα σου, φαίνεται!.. Ποιὸς σοῦ φταίει; Δὲν πέφτει ὁ κόσμος πάνω στοὺς σκοποὺς δίχως νὰ εἰδοποιήσῃ!

Ὁ στρατιώτης αὐτὸς ἦταν καλοβαλμένος καὶ γερός.

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ τοῦρριξα, μάρεσε. Τὸ πρόσωπό του εἶχε παριζιά-

«Ἔδγαλ' ἕνα χαρτὶ μὲ τὸ γερμανικὸ στέμμα...»
(Σελ. 42, στ. 6'.)

νικον ἀέρα κι' ἦταν μαυρισμένο ἀπ' τὸν ἥλιο τῶν ἀποικιῶν. Τὰ μάτια του ἦταν μαῦρα κι' ἔξυπνα καὶ τὰ μουστάκια του, στριμμένα ἀ λὰ 'Αρτανιάν, τοῦδιναν ἕνα περήφανο καὶ πολὺ στρατιωτικὸ ὕφος.

Ὡςτόσο εἶχε προτείνει τὴν ξιφολόγχη του πρὸς τὸ μέρος μου.

— Νάμαστ' ἐξηγημένοι, ἀγόρι μου... Δίχως τὸ σύνθημα, δὲν περνᾷ οὔτε ὁ Θεός!

Καὶ πρὶν τοῦ ἀπαντήσω, ἐξακολούθησε:

— Ναί, τὸ ξέρω πῶς δὲν τὄχεις τὸ σύνθημα, ἀφοῦ μᾶς ἔρχεσαι ἀπ' τοὺς «φίλους» τοὺς Πρώσσους... Μὰ περίμενε λιγάκι... Νά, ἔρχεται ἡ περιπολία.

'Αληθινά, ἐν' ἀπόσπασμα πεζοναυτικοῦ ξεχώρισε μέσα στὸ σκοτάδι. Ἕνας ὑπολοχαγὸς βάδιζ' ἐπὶ κεφαλῆς.

— Ὑπολοχαγέ μου, εἶπε ὁ σκοπός, ὁ πολίτης αὐτὸς μᾶς ἦρθε τρέχοντας ἀπὸ κεῖ πέρα... Δὲν τὸν εἶδα μέσ' στὰ σκοτεινὰ καὶ τοὔστειλα ἕνα «δαμάσκηνο»... Εὐτυχῶς δὲν τὸν καταδέχτηκε. Φαίνεται πῶς εἶναι δικός μας ὁ μικρός.

Τότε μπῆκα κι' ἐγὼ στὴ μέση.

— Μάλιστα, ὑπολοχαγέ μου, κατάφερα νὰ περάσω μέσα ἀπ' τὶς πρωσικὲς γραμμὲς — ὄχι μὲ μεγάλη εὐκολία, σᾶς βεβαιώνω—καί, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἂν τώρα σᾶς μιλῶ, φταίει τὸ παλληκάρι αὐτὸ ποὺ δὲ μὲ σημάδεψε καλά. Ἡ σφαῖρα του σφύριξε σύρριζα στ' αὐτί μου. Εἶναι καλὸς σκοπευτής.

— Αὐτὸ τὸ ξέρει ὅλος ὁ κόσμος! εἶπε ὁ σκοπὸς καμαρώνοντας... Ἔχουμε καὶ τὴν κορδελίτσα...

Κι' ἔδειξε στὸ στῆθος του τὴν κορδελίτσα ποὺ τὴ φοροῦσαν, σὰ βραβεῖο νὰ ποῦμε, οἱ πιὸ καλοὶ σκοπευτὲς κάθε λόχου.

Ὁ ὑπολοχαγὸς γέλασε.

— Ἔλα, παινεσιάρη! εἶπε. Τὸ ξέρουμε ὅλοι πῶς ὁ Πεπῖνος, ὁ ἐπιλεγόμενος Παρασόλης, εἶναι σκοπευτὴς δοκιμασμένος.

Ὕστερα γύρισε σὲ μένα:

— Κύριε, θὰ μὲ συνοδεύσετε ὥς τὸ φυλακεῖο.

— Μάλιστα, ὑπολοχαγέ μου.

Ὁ δεκανέας τῆς ὑπηρεσίας ἀντικατάστησε τὸν Πεπῖνο μ' ἕναν ἄλλο φρουρὸ καὶ ξεκινήσαμε γιὰ τὸ Μπαζέϊγ.

Σὲ πέντε λεπτὰ μπῆκα στὸ γραφεῖο τοῦ ἀξιωματικοῦ ποὺ διοικοῦσε τὸ φυλακεῖο. Μὲ ρώτησε γιὰ τὴν ταυτότητά μου. Εἶπα δίχως δισταγμὸ τὴν ἀλήθεια.

Μόλις πρόφερα τὄνομα Καρδινιάκ, ὁ ἀξιωματικὸς μ' ἔκοψε:

— Εἶστε συγγενὴς τοῦ συνταγματάρχη Καρδινιάκ, τοῦ ἄλλοτε ὑπασπιστῆ τοῦ Αὐτοκράτορος;

— Εἶμαι γιός του, ἀπάντησα, ἀλλ' ἀλλοίμονο! ὁ πατέρας μου δὲ ζῇ πιά... Σκοτώθηκε στὸ Σαὶν-Πριβά.

— Τί μοῦ λέτε!; Μὰ δὲν εἶχε πάρει τὴν ἀποστρατεία του;

— Ναί, ὑπολοχαγέ μου. Μὰ μὲ τὶς πρῶτες κακὲς εἰδήσεις, ζήτησε ἀμέσως ὑπηρεσία, καί...

— Προσοχή! Ἀτενῶς!

Τὸ πρόσταγμα ἦταν τοῦ Πεπίνου. Σχεδὸν ἀμέσως παρουσιάστηκ' ἕνας ἀνώτερος ἀξιωματικός, ἕνας ταγματάρχης.

— Ὁ ταγματάρχης Λαμπέρ! μοῦ σφύριξε ὁ ὑπολοχαγὸς κι' ἔτρεξε νὰ προϋπαντήσῃ τὸν ἀρχηγό του. Τοῦ διηγήθηκε τί εἶχε συμβῆ.

Ὁ ταγματάρχης μοῦδωσε τὸ χέρι.

— Ὥστε ἔρχεστε νὰ καταταχθῆτε, κύριε Καρδινιάκ; μὲ ρώτησε.

— Ναί, ταγματάρχα μου.

— Σᾶς λείπει ὅμως τὸ νόμιμο ὅριο ἡλικίας... Πρέπει νὰ πάρουμε εἰδικὴ ἄδεια ἀπ' τὸ διοικητή. Δὲν εἶναι δύσκολη δουλειά. Αὔριο θὰ κάμω ὅ,τι πρέπει.

— Εὐχαριστῶ, ταγματάρχα μου. Μά, περιμένοντας, θὰ ἤθελα νὰ μὴν κάθομαι μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια... Ἂν ὑπῆρχε τρόπος...

— Ἀκοῦστε, κύριε Καρδινιάκ. Σᾶς ἀφίνω στὴ φροντίδα τοῦ ὑπολοχαγοῦ κ. Κασσαίν, ἀπὸ δῶ. Μείνετε μαζί του. Θὰ σᾶς ὁδηγήσει καὶ μπορεῖ νὰ σᾶς δώσῃ κι' ἕνα τουφέκι, ὡςότου κανονισθῇ ἡ στρατιωτική σας κατάσταση.

— Συγγνώμη, ἐπιτρέψτε μου, ταγματάρχα μου, εἶπε ὁ Πεπῖνος μπαίνοντας στὴ μέση, νὰ σᾶς πῶ μιὰ σοφὴ ἰδέα ποὺ μοῦ κατέβηκε... Μὲ πολιτικὰ δὲν εἶναι σωστὸ νὰ πολεμᾷ ὁ «κύριος Καρδινιάκ». Θυμᾶστε τὸ χωριατόπουλο, ποὺ τὸ κομμάτιασαν χτὲς αὐτοὶ οἱ ἀγριάνθρωποι, γιατὶ τὸ βρῆκαν μὲ τουφέκι στὸ χέρι;

— Ἀλήθεια! ψιθύρισε ὁ ταγματάρχης.

— Λοιπόν! ἐξακολούθησε θαρρετὰ ὁ Πεπῖνος, μὲ τὴν ἄδεια σας, ταγματάρχα μου, ἂν πεταγόμουν ὥς τὸ «ὁλικὸ» νὰ τοῦ φέρω μιὰ στολή...

Πάνω σ' αὐτὰ ὁ ταγματάρχης μὲ συγχάρηκε, μοῦσφιξε τὸ χέρι κι' ἔφυγε.

Σ' ἕνα τέταρτο ἤμουν ντυμένος, ζωσμένος κι' ἁρματωμένος ἀπ' τὴν κορφὴ ὥς τὰ νύχια. Ὁ Πεπῖνος ποὺ φρόντισε γιὰ ὅλα, δήλωσε μ' ἐνθουσιασμὸ ὅτι ἤμουν «πολὺ σίκ» μέσα στὴ στολὴ τοῦ πεζοναύτη.

Ὁ ὑπολοχαγὸς Κασσαίν μᾶφισε νὰ γνωριστῶ μὲ τοὺς καινούργιους συντρόφους μου, κι' ἐγὼ «ἔδρεξα» τὴν κατάταξή μου κατὰ τὴν παλιὰ στρατιωτικὴ συνήθεια.

Ἐπιτέλους! Ἤμουν στρατιώτης! Ἄρχιζα ζωὴ πραγματικὰ στρατιωτική.

* * *

Οἱ στρατιῶτες, ξέρεις, μαμμά, πιάνουν γρήγορα γνωριμιὰ μεταξύ τους.

Κι' ὅμως ὅλοι μοῦ μιλοῦσαν μὲ τὸ «σεῖς», ἀκόμα κι' ὁ Πεπῖνος, ὁ ἐπιλεγόμενος Παρασόλης.

Κατάλαβα ὅτι ἦταν ἀφορμὴ ἡ ἐγκάρδια συνομιλία μου μὲ τὸν ταγματάρχη Λαμπὲρ καὶ τὸν ὑπολοχαγὸ Κασσαίν.

— Δὲ μοῦ λές, συνάδελφε, εἶπα στὸν Πεπῖνο, γιατὶ μοῦ λὲς τώρα «σεῖς» κι' ὄχι «σύ» ὅπως μοῦλεγες στὴν ἀρχή. Μήπως ἄλλαξα μέσα σὲ μιὰ ὥρα;

— Ὄχι... μά...

— Δὲν ἔχει μά... Εἴμαστε συνάδελφοι! Μίλα μου λοιπὸν σὰ συνάδελφος κι' ἐξακολούθησε ὅπως ἄρχισες. Καὶ πρῶτα-πρῶτα, σύ 'σαι ὁ στρατιωτικὸς γουνός μου!

— Πῶς;

— Διάβολε! Σὺ δὲ μὲ βάφτισες; Σὺ δὲ μοῦ ἔδωκες (καὶ ἀπὸ τόσο κοντὰ) τὸ βάπτισμα τοῦ πυρός;

— Καλὰ τὸ λὲς αὐτό! Εἶσαι βαφτιστικός μου!

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτή, ὅλοι, ὁ λοχίας, οἱ δεκανεῖς, οἱ παλιοὶ συνάδελφοι, γίνηκαν φίλοι μου.

Κουβεντιάσαμε καμμιὰν ὥρα. Ἀπάνω ἐκεῖ ἔμαθα καὶ τὴν ἀφορμή, ποὺ ὁ φίλος μου εἶχε πάρει τὸ ἐπίθετο «Παρασόλης».

Τὸ ἀληθινό του ὄνομα ἦταν Πεπῖνος. Ἀλλὰ ὅταν βρισκόταν στὴν Κοχιγκίνα, ἀπ' ὅπου εἶχε γυρίσει πρὶν ἀπὸ δεκαπέντε μέρες, γιὰ νὰ μὴ τὸν ψήνῃ ὁ ἥλιος στὶς πορεῖες, εἶχε στήσει πάνω στὸ γυλιό του μὲ καλαμάκια μπαμποῦ μιὰ μικρούλα τέντα, ποὺ τὴν ὀνόμαζε «τὸ πτρασόλι μου».

Τὸ εὕρημα αὐτὸ ἄρεσε στοὺς συναδέλφους του καὶ τὸ μιμήθηκαν. Ἀπὸ τότε τοῦμεινε τὸ παρατσούκλι. Ἦταν ὅμως σωστὸ παλληκάρι ὁ Πεπῖνος.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΙΟΝΙ

Ἀραιὰ-ἀραιὰ πέφτει τὸ χιόνι,
μέσα στὴν πόλη, ἀπ' τὸ πρωΐ.
Σὰν κάποιο κάπασπρο σεντόνι
σ' ὅλη τὴ φύση θ' ἁπλωθεῖ,
Τὸ κάθε τί νὰ τὸ σκεπάσει
Μὲ τοῦ βορριᾶ τὴν κρύα πνοή,
στὰ δέντρα τὰ γυμνὰ θὰ φτάσει
καὶ σ' ἀκροκλώνια θὰ σταθεῖ,
Σὰν κάποια πάλλευκα λουλούδια
ποὺ ρίχνουν ἀπ' τὸν οὐρανὸ
—σὰν κάτι ὄμορφο κι' ἀγνὸ—
τὰ παιχνιδιάρικα ἀγγελούδια.

Μὲ τούφες ἄσπρες θὰ στολίσει
καὶ τὰ φεγγὰ τῶν σπουργιτῶν
Καὶ στὴν αὐλή μας δὲ θ' ἀφίσει
νὰ ξαναρθοῦν ἄλλη φορά.
Τ' ἄσπρό του χρῶμα θὲ τὰ δώσει
στὶς στέγες ὅλων τῶν σπιτιῶν.
Καὶ τῶν παιδιῶν θὲ νάναι πάση
ἡ ζωηρότη κι' ἡ χαρά!
Τρελλὰ νὰ παίζουν μέσ' στὰ χιόνια
ἀπὸ μακρυὰ θὰ τὰ θωρῶ
κι' ἄχ! πόσο θὰ τὰ λαχταρῶ
κι' ἐγὼ τὰ παιδικά μου χρόνια!..

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΠΡΟΣΚΟΠΟΣ

Στὸ μικρό μου ἀδελφὸ Χριστόφορο

Ἂν καὶ πέρασαν ἀπὸ τότε πολλὰ χρόνια, τὸ πέπλο τῆς λήθης δὲν ἔσβυσε τίποτ' ἀπ' τὴ μνήμη μου, ὅπου οἱ παραμικρότερες λεπτομέρειες ξεχωρίζουν βαθειὰ χαραγμένες, σὰν κάθε τί ποὺ ἔκανε νὰ χτυπήσῃ δυνατότερα ἡ εὐαίσθητη παιδική μας καρδιά.

Μόλις εἶχα κλείσει τὰ ἕντεκα κι' ἡ μητέρα μου, ἐνθουσιασμένη γιὰ τὸν προβιβασμό μου μὲ ἄριστα στὸ σχολεῖο, μ' ἔγραψε στὴ Δεκάτη Ὁμάδα τῶν Προσκόπων, ποὺ ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι μᾶς ὑποσχόταν μιὰ μεγάλη ἐξοχικὴ ἐκδρομή.

Νὰ γίνω πρόσκοπος! Αὐτὸ ἦταν τ' ὄνειρο, τὸ πρῶτο παιδικό μου ὄνειρο, ποὺ ἡ σκέψη του μ' ἔκανε νὰ μείνω ἄγρυπνος κάμποσες νύχτες. Πράμα ὄχι καὶ τόσο εὔκολο· χρειαζόνταν ἐξετάσεις, νὰ μάθω ἀπόξω τὸ «Ἐγκόλπιον τοῦ Ἕλληνος Προσκόπου», ὁ προσκοπικὸς ὅρκος κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα. Αὐτὰ ὅμως γιὰ μένα δὲν ἦταν τίποτα μπροστὰ στὴν ἱκανοποίηση ποὺ θὰ αἰσθανόμουν, σὰν θὰ περνοῦσα ντυμένος χακὶ ἀπ' τὴ γειτονιά μου καὶ θὰ μ' ἐκοίταζαν οἱ φίλοι μου μὲ βλέμματα γεμάτα πόθο,—μὰ καὶ σεβασμό.

Ὅλα πῆγαν μιὰ χαρά. Κι' ἕνα ὄμορφο πρωΐ, φόρεσα τὴ στολή μου, πῆρα στὸ χέρι τὸν *κοντό* μου (ποὺ ἦταν δυὸ φορὲς σὰν τὸ μπόϊ μου) καὶ ξεκίνησα γιὰ τὰ γραφεῖα τῆς Ὁμάδας μου. Περπατοῦσα μὲ βῆμα στρατιωτικό, καμαρωτὸς σὰν κόκκορας καὶ μὲ τὸ μέτωπο ψηλά. Εἶχα, βλέπετε, συναίσθηση τῆς ἀξίας τοῦ ἀτόμου μου...

Διάβασα, πάνω στὸν ἀσβεστωμένο τοῖχο τῆς αὐλῆς, τὶς καρφωμένες εἰδοποιήσεις καὶ τὴν «Ἡμερησία Διάταξη». Σὲ πέντε μέρες, ἡ Ὁμάδα μας θὰ ξεκινοῦσε γιὰ τὴν Κηφισσιὰ ὅπου θἄμενε κατασκηνωμένη δέκα ὥς δώδεκα μέρες. Οἱ «συμμετέχοντες» ἔπρεπε νὰ εἶν' ἐφοδιασμένοι «μὲ πλήρη ἐξάρτυσιν» καὶ τὰ λοιπά.

Σὲ λίγο, ὁ Ὑπαρχηγὸς μὲ σύστησε στοὺς συναδέλφους μου καὶ μοῦ θύμισε, μὲ λίγα λόγια, τὰ καθήκοντα τοῦ Ἕλληνος Προσκόπου. Τί εὐτυχία αἰστάνθηκα τὴ στιγμὴ ποὺ μοῦσφιγγε τὸ χέρι! Μοῦ φαινόταν πῶς ἤμουν ὄχι πιὰ παιδί, ἀλλὰ πολὺ μεγαλύτερος, σὰν τὸν στρατιώτη ποὺ τὸν ἐνθαρρύνει ὁ ἀξιωματικὸς προτοῦ τὸν στείλει στὴ μάχη...

* * *

Τὴν παραμονὴ τῆς μεγάλης μέρας, στὸ σπίτι εἴμαστε ὅλο προετοιμασίες. Τὴ νύχτα δὲν ἔκλεισα μάτι καὶ τὸ πρῶτο λάλημα τοῦ κόκκορα μὲ βρῆκε ὀρθό, ντυμένο, «μὲ πλήρη ἐξάρτυσιν» δηλαδὴ φορτωμένο σὰ μεταγωγικὸ μουλάρι. Ἡ μητέρα μου ἐπέμενε νὰ πάρω μαζί μου φανέλλες καὶ τὸ μανδύα μου, ἐγὼ ὅμως δὲν μποροῦσα νὰ σηκώσω τίποτα περισσότερο, γιατὶ μοῦ βάρεναν πολὺ ἡ μπατανία μὲ τὴν παραφουσκωμένη σάκκα ποὺ εἶχα στὴν πλάτη μου.

Ὅλ' αὐτὰ κι' ἡ καραβάνα ποὺ βρισκόταν πάνω στὴ σάκκα, μ' ἔκαναν νὰ φαίνουμαι σὰν καμπούρης καὶ περπατοῦσ' ἀκουμπισμένος γερὰ στὸν κοντὸ γιὰ νὰ κρατῶ τὴν ἰσορροπία μου, ἐνῶ τὸ παγούρι μου κουνιόταν ἐδῶ κι' ἐκεῖ σὰν τὸ βαρίδι τοῦ ρολογιοῦ.

Ξεκινήσαμε στὶς ἑπτὰ γιὰ νὰ πάρουμε τὸ τραῖνο τῶν ἑπτάμισυ στὸ σταθμὸ τοῦ Δαυρίου. Εἴμαστε καμμιὰ εἰκοσαριὰ πρόσκοποι, τρεῖς ὑπενομωτάρχες, δυὸ ἐνωμοτάρχες κι' ὁ Ὑπαρχηγός. Στριμωχτήκαμε ὅλοι σ' ἕνα βαγόνι καὶ τὸ τραῖνο ἔφυγε.

Στὸ δρόμο, ὁ Παμίκος, ὁ μάγερας τῆς Ὁμάδας, μᾶς διασκέδασε μὲ κάτι ἀνέκδοτα παραμύθια ποὺ αὐτὸς μονάχος εἶχε τὸ μονοπώλιό τους. Τὰ διηγόταν μὲ πολὺ χιούμορ, στολισμένα κάπου κάπου μὲ καλαμπούρια,—τὸ μόνο ποὺ σερβίριζε ἁλατισμένο, γιατὶ στὰ φαγιά του φοβόταν τ' ἁλάτι ὅσο φοβᾶται ὁ διάβολος τὸν ἁγιασμό.

(Ἔπεται τὸ τέλος) ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥΣ

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Β'. (Συνέχεια)

Ὡστόσο ὁ κὺρ-Γιάννης, μὲ τὴ βοήθεια τῆς Κατερίνας, κουβάλησε τὸ μεγάλο καλάθι στὴν αὐλή. Ἐκεῖ ἦταν καὶ τὸ σπιτάκι τοῦ σκύλου, ποὺ τὸ εἶχε φτειάσει ὁ μαραγκός. Ἡ Μαρίκα ἔσκυψε κι' ἐκοίταξε ἀπ' τὶς τρυπίτσες τοῦ καλαθιοῦ.

«— Νά τος! φώναξε τρελὴ ἀπ' τὴ χαρά της. Ἐδῶ-μέσα εἶναι! Βλέπω τὰ μάτια του καὶ τὴ μύτη του!» — «Γάβ! γάβ!» ἔκαμε ἀπὸ μέσα κι' ὁ σκύλος.

Ὁ κὺρ-Γιάννης τότε ἔλυσε τὸ σχοινιὰ κι' ἄνοιξε τὸ καλάθι. Ἀμέσως πετάχτηκε ἔξω μιὰ σβὰ ἄσπρη καὶ καφετιά, κι' ὅλοι ξεκαρδίστηκαν ἀπὸ τὰ γέλια.

«— Εἶναι μεγάλος ἢ μικρός;» ρώτησε ἡ Μαρίτσα. «— Αὐτὸ μπορεῖς νὰ τὸ ἰδεῖς μονάχη σου!» τῆς ἀποκρίθηκε ἡ Κατερίνα, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ σκύλος, ὄχι καὶ πολὺ μεγάλος, πηδοῦσε ἔξω ἀπ' τὸ καλάθι.

Ἦταν ὄμορφος, ζωηρός, κουνοῦσε τὴν οὐρά του καὶ σήκωνε στὸν καθένα τὸ μεγάλο του τριχωτὸ κεφάλι μὲ τὰ ἐξυπνότατα μάτια του. Ἀμέσως μόλις βγῆκε, ἔτρεξε σ' ἕνα δοχεῖο μὲ νερὸ ποὺ ἦταν σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς αὐλῆς καὶ, μὲ τὴν κόκκινη γλωσσίτσα του, ἄρχισε νὰ πίνει, νὰ πίνει, ὥς που δὲν ἔμεινε κόμπος. Ἔπειτα ἄρχισε πάλι νὰ τρέχει, νὰ πηδάει καὶ νὰ γαυγίζει μὲ χαρά.

Ἡ Μαρίτσα ἔτρεχε ἀπὸ πίσω του, τὸν χάϊδευε κάθε φορὰ ποὺ τὸν ἔφτανε, κι' ἔλεγε:

«— Ὁ καϊμένος! τρέχει νὰ ξεμουδιάσει, ὕστερ' ἀπὸ τόσες ὧρες ποὺ ἦταν κλεισμένος στὸ καλάθι του... Τί ὄμορφος σκύλος!.. Πῶς νὰ τὸν λένε ἄραγε; Δὲν ἔχει ὄνομα;» — «Ἔχει δὲν ἔχει, ἀποκρίθηκε ἡ μαμμά, ἐμεῖς μποροῦμε τώρα νὰ τοῦ δώσουμε ἕνα. Κι' ἐγὼ λέω νὰ τὸν βγάλουμε Ζωηρό, γιατὶ τοῦ ταιριάζει». — «Ναί, ναί, εἶπε κι' ὁ μπαμπάς· Ζωηρὸ νὰ τὸν βγάλουμε.» — «Ὡραῖα! φώναξε ἡ Μαρίκα. Ἔλα δῶ, Ζωηρέ!.. Μὰ στάσου πιά, Ζωηρέ!»

Ἐ, ὅσο ζωηρὸς κι' ἂν ἦταν, ἐπιτέλους ὁ σκύλος ἔπαψε τὰ χοροπηδήματα καὶ στάθηκε. Ἡ Μαρίκα μπόρεσε τότε νὰ τὸν χαϊδέψει καλὰ καὶ νὰ τὸν πάρει στὴν ἀγκαλιά της. Ἔπειτα τοῦ ἔδειξε τὸ σπιτάκι του ποὺ τοῦ ἐρχόταν ἴσα-ἴσα. Κι' ἐνῶ οἱ ἄλλοι μπῆκαν μέσα νὰ τοῦ ἑτοιμάσουν φαΐ, — κόκκαλα καὶ μαῦρο ψωμὶ μουσκεμένο,—ὁ κ. Ζωηρὸς ἔμεινε νὰ παίξει μὲ τὴ Μαρίτσα, ἐνθουσιασμένος μαζί της ὅσο κι' αὐτὴ ἀπ' τὸν καινούργιο της φίλο.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΚΑΛΗ μας φίλη **Χλόη** μᾶς εἶχε καλεσμένους, νὰ γιορτάσουμε μαζί της τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Κι' ἐπειδὴ δὲν τὸ ξέραμε γιὰ νὰ πᾶμε, —ἡ πρόσκληση ἔγεινε **νοερῶς**, — μᾶς ἔστειλε τὴν ἑπομένη: τὰ κομμάτια μας ἀπὸ τὴν πήτα, τὰ δῶρα τοῦ λαχνοῦ μας, τὸ μερτικό μας ἀπ' τὰ γλυκίσματα καί, τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα, ἕνα μεγάλο γράμμα, ὅπου ἡ **Χλόη** μᾶς περιγράφει πῶς γιορτάζεται στὸ σπίτι της ἡ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς.

Τί ὡραῖα, ἀλήθεια!.. Ὁ πατέρας τῆς **Χλόης** εἶναι τώρα Πειραιώτης· μὰ τὰ παιδικά του χρόνια τὰ πέρασε στὴ Σμύρνη κι' ἔννοεῖ νὰ κρατεῖ ἀκόμα, ἀμετάβλητα, στερεότυπα, τὰ παλιὰ ἔθιμα τοῦ τόπου του. Ἔτσι αὐτὲς ὁ ἴδιος καταρτίζει τὸ πρόγραμμα κάθε οἰκογενειακῆς γιορτῆς καὶ προσπάντων τῆς πιὸ μεγάλης, τῆς πιὸ ἐπίσημης, τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Ἀκοῦστε λοιπὸν πῶς ἦταν καταρτισμένο φέτος αὐτὸ τὸ πρόγραμμα, ἀπὸ τὸ λαμπρὸ αὐτὸν οἰκογενειάρχη, γιὰ νὰ ξέρετε πῶς ἦταν καὶ πέρσυ, καὶ πῶς θὰ εἶναι ἀσφαλῶς καὶ τοῦ χρόνου.

Ὥρα 9–10 μ. μ. Συγκέντρωση καὶ δεξίωση τῶν καλεσμένων, σπιτικῶν, συγγενῶν καὶ φίλων.

Ὥρα 10–11. Κάθουνται ὅλοι ὁλόγυρα στὸ τραπέζι, ὅπου ὁ πατέρας κουβαλεῖ καὶ τοποθετεῖ μιὰ μεγάλη, φουσκωμένη, πάντινη σακκούλα. Συνοδευόμενος ἀπ' ὅλους, ἀρχίζει νὰ ψάλλει τὰ κάλαντα· καὶ στὸν ἴδιο καιρό, βοηθούμενος ἀπὸ τὴν κυρία του καὶ τὴν κόρη του, ἀδειάζει στὸ τραπέζι τὸ περιεχόμενο τῆς σακκούλας, ποὺ ἀποτελεῖται «ἀπ' ὅλα τὰ εἴδη τῶν ξερῶν καὶ χλωρῶν φρούτων, ποὺ θὰ βρεθοῦν τὴν ἡμέρα ἐκείνη στὴν ἀγορά: καρύδια, μύγδαλα, φουντούκια, χουρμάδες, δαμάσκηνα, μανταρίνια, πορτοκάλια, ρόδια, κιδώνια κτλ». Κι' ἀρχίζει πιὰ ἡ ἀτέλειωτη αὐτὴ φρουτοφαγία, μὲ χίλια ἐπεισόδια καὶ γέλια. Πρωτοστατοῦν, ἐννοεῖται, τὰ παιδιά, ποὺ τρῶνε ἀλύπητα καὶ κρύβουν καὶ στὶς τσέπες. Ἡ μαμμὰ τὰ ἐμποδίζει γιὰ νὰ μὴ στομαχιάσουν· ὁ μπαμπᾶς ὅμως τἀφίνει καὶ μάλιστα τὰ προτρέπει, γιατὶ ἔτσι, λέει, ἔκανε κι' αὐτὸς ὅταν ἦταν μικρός...

Ὥρα 11–12. Διάλειμμα, καθαρισμὸς τοῦ τραπεζιοῦ — καὶ φανταστῆτε τί βουνὸ ἀπὸ φλούδες, τσέφλια καὶ κουκούτσια! — χορὸς ἀπ' τοὺς νεώτερους, καὶ χαρτοπαιξία ἀπ' ὅσους θέλουν νὰ δοκιμάσουν τὴν τύχη τους καὶ στὰ χαρτιά. Ἀλλὰ τί χαρτοπαιξία; **Μπακαρὰς** μ' ἑκατοστάρικα καὶ μὲ χιλιάρικα, σὰν αὐτοὺς ποὺ συνειθίζουν τώρα-τώρα σὲ μερικὰ σπίτια;.. Κάθε ἄλλο! Ἕνας οἰκογενειακός, ἀθωότατος καὶ γελαστικότατος **κοῦκος** μὲ πενταροδεκάρες. Ἔτσι, σὲ διάστημα μιᾶς ὥρας δυὸ τυχεροὶ κέρδισαν ἀπό... τρεῖς δραχμές, κι' οἱ ἄλλοι, οἱ ἄτυχοι, ἔχασαν μόλις ἀπὸ τριάντα λεπτά. Καὶ τί γέλια, τί γέλια μὲ τὸν κοῦκο!

Μεσάνυχτα. Σβύσιμο κι' ἄναμμα τῶν φώτων πρὸς χαιρετισμὸ τοῦ Νέου Χρόνου καὶ κόψιμο τῆς πήτας. Παίρνουν ὅλοι τὶς θέσεις τους γύρω στὸ τραπέζι, ὅπου κουβαλιέται θριαμβευτικὰ ἡ ἁγιοβασιλιάτικη πήτα κι' ὁ πατέρας, ὁπλισμένος μὲ μιὰ μαχαίρα, ἀναλαμβάνει «τὰ καθήκοντα τοῦ σφαγιαστοῦ». Ἐπειδὴ ὅμως οἱ καλεσμένοι, παρόντες καὶ ἀπόντες, εἶναι πολλοὶ κι' ἡ πήτα πρέπει νὰ μοιραστεῖ ἀκριβοδίκαια σ' ὅλους, προηγοῦνται «γεωμετρικοὶ ὑπολογισμοί», — ἡ χαριτωμένη φράση εἶναι τῆς ἴδιας τῆς **Χλόης**, — ποὺ βαστοῦν κάμποσο. Ἐντωμεταξὺ ψάλλουν τὸ τροπάρι τοῦ Ἁγίου Βασιλείου κι' ἡ **Χλόη**, θυμίζοντας στὸν πατέρα της νὰ βγάλει καὶ κομμάτια γιὰ τὴ Διάπλαση, «ἐπωφελεῖται τῆς εὐκαιρίας» νὰ κάμει στὴν ὁμήγυρη τὸν πανηγυρικό της καί... νὰ ξεσπαθώσει!

Ἐπιτέλους οἱ ὑπολογισμοὶ τελειώνουν, ἡ πήτα τεμαχίζεται, τὰ κομμάτια της σκεπάζονται μὲ μιὰ πετσέτα κι' ἀρχίζει στὴν τύχη τὸ μοίρασμα. Πρῶτα παίρνουν οἱ σπιτικοί, ἔπειτα οἱ καλεσμένοι, μὲ τὴ σειρὰ ποὺ ὁρίζει ὁ πατέρας. Ἡ **Χλόη** πῆρε καὶ τὰ κομμάτια τῆς Διαπλάσεως, εὐχόμενη νὰ βρεθεῖ τὸ νόμισμα σὲ κανέν' ἀπ' αὐτά. Ἀλλὰ ποῦ! τὸ νόμισμα ἔτυχε σ' ἕναν πλούσιο ἐφοπλιστή, κι' ὅλοι πιὰ εἶπαν «ὅπου εἶναι τὰ πολλά, πάνε καὶ τὰ λίγα».— Ἔ, δὲν πειράζει. Καὶ τοῦ χρόνου...

Ὥρα 12.30′— 1 π. μ. Φάγωμα τῆς πήτας μαζὶ μὲ τἄλλα πρωτοχρονιάτικα γλυκά. Διάλειμμα. Κι' ὕστερα τὸ μοίρασμα τῶν Δώρων: Καθένας παίρνει τὸ λαχνό του (οἱ λαχνοὶ τῶν ἀπόντων φυλάγονται ἀπὸ τὴ **Χλόη** χωριστά). κι' ὁ πατέρας τοῦ δίνει τὸ δῶρο ποὺ ἀντιστοιχεῖ, τυλιγμένο καλὰ στὸ χαρτὶ καὶ «μὲ τὴν παράκληση νὰ τὸ χρησιμοποιήσει ἀμέσως». (Οὔτε δέντρο, βλέπετε, οὔτε τίποτ' ἀπ' αὐτὰ τὰ φράγκικα· ἤθη κι' ἔθιμα πρωτότυπα ἑλληνικά.) Τὰ δῶρα αὐτὰ εἶναι κυρίως παιδικὰ παιχνίδια ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ κάνουν θόρυβο: σφυρίχτρες, κουδουνίστρες, καραμούζες, ροκάνες κι' ἄλλα τέτοια. μικρὰ καὶ προσπάντων φτηνά. Μπορεῖτε λοιπὸν νὰ φανταστῆτε τὴ φασαρία, τὸ κακὸ καὶ τὸ γέλιο ποὺ γίνεται ὅταν, ἀφοῦ πάρουν ὅλοι τὰ δῶρα τους, τἀνοίγουν καί, σύμφωνα μὲ τὴν παράκληση τοῦ νοικοκύρη, ἀρχίζουν ἀμέσως νὰ τὰ... χρησιμοποιοῦν! Ἂν ἔχετε τώρα τὴν περιέργεια νὰ μάθετε καὶ τί δῶρα ἔλαχαν στὴ Διάπλαση, ἰδού: ἕνα κουκλάκι μωρὸ νοστιμότατο, καὶ μιὰ κουδουνίστρα γιὰ νὰ τὸ μερώνῃ...

Καὶ τώρα ἰὸ γράμμα τῆς **Χλόης** μας τελειώνει ἔτσι: «Σοῦ τὰ στέλνω μὲ τὶς καλύτερές μου εὐχὲς γιὰ τὸ 1925 καὶ εἴθε κατὰ τὴ διάρκειά του νὰ σὲ ἰδοῦμε, ἂν ὄχι δεκαεξασέλιδη, τουλάχιστο δωδεκασέλιδη».

Εἰχ' ἄδικο τώρα νὰ σᾶς μεταδώσω αὐτὴ τὴν περιγραφή; Ἂς εὐχηθοῦμε λοιπὸν στὴ **Χλόη**, ἔτσι ὡραία, ἔτσι ρωμέϊκα, γιὰ χρόνια καὶ χρόνια, νὰ γιορτάζῃ τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς στὸ χαρούμενο σπίτι της. Καὶ μὲ τὴν ἴδια εὐχὴ γιὰ ὅλους,

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κας COLOMBE
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

Τὸ κούτσουρο κύλησε εὔκολα ὥς τὸ παράθυρο. Καὶ τότε ἡ Μαρίκα συλλογίστηκε:

«Ναί, μὰ ποὺ τώρα πρέπει νὰ τὸ ξανασηκώσω ὀρθό, γιὰ νὰνεβῶ ἀπάνω;»

Κι' ἔβαλε πάλι τὴ δύναμή της, χόπ! χόπ! καὶ τὸ σήκωσε.

«Μπράβο! φώναξε. Ἂς ἀνεβῶ τώρα, νὰ πλύνω μάνι-μάνι τὰ τζαμάκια μου!»

Κι' ἄρχισε τὴν ἐργασία... μάνι-μάνι.

Σὲ λίγο μπῆκε κι' ὁ Γεροθωμάς. Καὶ καθὼς εἶδε τὴ Μαρίκα ἀνεβασμένη στὸ κούτσουρο νὰ πλένῃ τὰ τζάμια, γέλασε καὶ φώναξε:

— Ὤ, τὴ νοικοκυρούλα μου!.. Ἄρχισε, βλέπω, νὰ κἀνει καὶ καθαριότη!.. Γιὰ κοίτα' ἐκεῖ! Ἐγὼ ποτέ μου δὲ σκέφτηκα νὰ καθαρίσω τὰ τζάμια· Τί σοῦ εἶναι οἱ γυναῖκες! Μικρὲς-μικρὲς καὶ ξέρουν τί θὰ πεῖ σπίτι. Εὖγε, μικρούλα μου, εὖγε! Καὶ τί ὀμορφιὰ ποὺ τὴν ἔχεις!

Ἀλήθεια, τὸ προσωπάκι τῆς Μαρίκας ἦταν κατακόκκινο ἀπὸ τὴν πολλὴ ἐργασία. Μὰ γιὰ φανταστῆτε, ὥς νὰ ρίξει τὸ κούτσουρο, νὰ τὸ κυλήσει καὶ πάλι νὰ τὸ σηκώσει, κι' ὥς νὰ πλύνει ὅλα ἐκεῖνα τὰ τζάμια, ἀνεβοκατεβαίνοντας γιὰ νὰ βρέχει τὸ πανί της, πόσο ἀγωνίστηκε καὶ πόσο κουράστηκε ἡ μικρούλα. Γι' αὐτὸ εἶχε κοκκινίσει τὸ προσωπάκι της καὶ φάνταζε ἔτσι ὀμορφο μὲ τὰ ζωηρὰ ἐκεῖνα κοκκινάδια.

Στάσου ὅμως τώρα, ἐξακολούθησε ὁ Γεροθωμάς, νὰ σὲ βοηθήσω λίγο κι' ἐγώ.

— Ὄχι, ὄχι, εἶπε ἡ Μαρίκα. Μόνη μου θὰ τὰ πλύνω ὅλα. Ἐσεῖς νὰ μοῦ ἀνοίξετε μόνο τὸ παράθυρο.

— Γιατί;

— Γιὰ νὰ τὰ πλύνω κι' ἀπέξω. Ἴσα-ἴσα ἀπέξω εἶναι πιὸ λερωμένα κι' ἐμποδίζουν τὸν ἥλιο νὰ μπαίνει.

Γελώντας, ὁ γέρος τῆς ἄνοιξε τὸ παράθυρο. Χωρὶς νὰ τὴν ἀκούσει ὅμως, πῆρε κι' αὐτὸς ἕνα πανὶ κι' ἄρχισε νὰ καθαρίζῃ τζάμια ἀπέξω. Κι' οἱ δυὸ μαζί, τὰ καθάρισαν ὅλα μιὰ χαρά. Ἔπειτα ὁ Γεροθωμὰς σκούπισε τὰ νερὰ ποὺ ἦταν χυμένα χάμω, γιὰ νὰ μὴν ἔχει ὀγρασία ἡ κάμαρα καὶ κρυώσει ἡ μικρή.

— Τώρα πρέπει καὶ νὰ σφουγγαρίσουμε, εἶπε αὐτή.

— Ὄχι σήμερα, τῆς ἀποκρίθηκε. Τώρα πρέπει νὰ βγῶ, νὰ κάμω κανένα γύρο, νὰ βγάλω κανένα λεφτό.

— Ἀμ' τὸ γάλα σας;

— Δὲν εἶχε ἄλλο ὁ γαλατάς, τὸ ἔσωσε· κι' ἔφαγα ψωμάκι καὶ τυράκι. Δὲν πειράζει, καλὸ ἦταν κι' αὐτό. Ἔλα, μὴν κατσουφιάζεις! Σοῦ λέω πῶς δὲν πειράζει ἂν δὲν ἤπια γάλα, ἀφοῦ ἔφαγα ψωμὶ καὶ τυρί. Τώρα λοιπὸν θὰ σὲ κλειδώσω μέσα, νὰ πάω νὰ πουλήσω τοὺς μύλους μου, καὶ θὰ γυρίσω τὸ μεσημέρι. Ὡς τόσο σύ, νὰ αὐτὰ τἀποκόμματα ἀπὸ καρτόνι, νὰ τὰ κόβεις καὶ νὰ περνᾷ ἡ ὥρα σου. Ἂν κρυώνεις, τυλίξου μὲ τὸ χράμι. Λοιπόν, μικρούλα μου, καλὸ μεσημέρι! Ἀλήθεια, δὲ μοῦ χαρίζεις τονοματάκι σου; Πῶς σὲ λένε;

— Μαρίκα μὲ λένε.

— Δηλαδὴ Μαρία...'. Μπράβο, ἔχεις κι' ὡραῖο ὄνομα. Λοιπὸν ἀντίο, Μαρίκα μου!

— Στὸ καλό, κὺρ-Γεροθωμά!

Ὁ Γεροθωμὰς πῆρε τὴ φλογέρα του καὶ τοὺς μύλους του καὶ βγῆκε· ἀλλὰ ὅταν ἦταν στὸ κατώφλι, γύρισε καὶ χαμογέλασε τῆς Μαρίκας. Ἡ μικρὴ ἔτρεξε τότε καὶ τὸν φίλησε· τὴ φίλησε κι' ὁ Γεροθωμάς. Ὤ, πόσο τὸν συγκίνησε αὐτὸ τὸ φιλί! Καὶ καθὼς ἄκουσε μιὰ γειτόνισσα νὰ χτυπᾷ τὸ παιδί της, αἰστάνθηκε μέσος ἐναντίον της καὶ σκέφτηκε: «Πῶς τῆς βαστᾶ ἡ καρδιὰ νὰ δέρνῃ ἕνα μικρὸ παιδάκι!» Ὁ Γεροθωμάς, βλέπετε, ποὺ δὲν ἦταν οὔτε καλὸς οὔτε κακός, ἄρχισε νὰ γίνεται καλὸς ἄνθρωπος...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Τί νὰ τὴν κάμῃ;

Τριγύριζε τοὺς δρόμους καὶ συλλογιζόταν:

«Τὸ καϊμένο! Εἶδες ἐκεῖ τί ἔξυπνο καὶ προκομμένο κοριτσάκι; Κι' ὅμως τί ἄτυχο, νὰ μὴν ἔχει προστάτη. Ἄ, μπά, μπά! ἐγὼ δὲν τὸ ἀφίνω νὰ τὸ ξαναπάρουν ἐκεῖνοι οἱ χαμένοι! Θὰ τὸ πέθαιναν οἱ ἀλιτήριοι. Ἐγὼ θὰ τὸ κρύψω, ὥς νὰ πάν' νὰ χαθοῦν, νὰ φύγουν ἀπὸ δῶ... Τὸ θέατρό τους σήμερα εἶναι κλειστό... Θὰ τρέχουν καὶ θὰ γυρεύουν τὴ Μαρίκα. Ἀμ' δέ; ἂν ἔχουν τύχη, θὰ τὴ βροῦν... Ἂν ἔρθει ὅμως ἡ ἐξουσία καὶ μοῦ τὴν πάρει νὰ τοὺς τὴ δώσει; Ἄ, μπά, δὲ γίνεται! Μήπως εἶναι παιδί τους; Θὰ τὸ πάρει καὶ θὰ τὸ βάλει στ' Ὀρφανοτροφεῖο. Καὶ νὰ σοῦ πῶ, ἐκεῖ δὲν θὰ περνᾷ ἄσχημα. Θὰ καλοζεσταίνεται, θὰ καλοτρώει, τίποτα δὲν θὰ τῆς λείπει...»

«Κλάψετε, κλάψετε, παιδιά...»

Αὐτὰ συλλογιζόταν ὁ Γεροθωμάς, γυρίζοντας τοὺς δρόμους γιὰ νὰ πουλήσει τοὺς μύλους του. Καὶ τόσο ἦταν βυθισμένος στὶς σκέψεις του, ὥστε ξεχνοῦσε νὰ παίζει πότε-πότε τὴ φλογέρα του καὶ νὰ λέει τὸ γνωστό του ἐκεῖνο τραγουδάκι:

Κλάψετε, κλάψετε, παιδιά,
Γιὰ νὰ σᾶς πάρει ἡ μαμμὰ
Μυ-ύ-λους τοῦ Γεροθωμᾶ!

Ἄξαφνα εἶδε μιὰ μακριὰ σειρὰ κορίτσια ποὺ πήγαιναν δυὸ-δυό. Ἀπὸ τὴ φορεσιά τους, τὰ γνώρισε πῶς ἦταν τοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ στάθηκε νὰ τὰ ἰδεῖ καθὼς περνοῦσαν μπροστά του. Ἐθαύμαζε τὸ καλό τους βάδισμα, τὴν καλή τους ὄψη, τὰ μάλλινά τους φορέματα, κι' ἔλεγε μέσα του μὲ χαρά: «Ἔτσι θὰ εἶναι κι' ἡ Μαρίκα μου!» Ἀλλὰ ἡ χαρά του χάθηκε εὐθύς. Γιατὶ ἐν' ἀπὸ τὰ κοριτσάκια ἐκεῖνα, ἅμα εἶδε τὸ Γεροθωμά, βγῆκε ἀπ' τὴ γραμμὴ τοῦ ἕνα βῆμα γιὰ νὰ ἴδῃ καλύτερα τοὺς μύλους του καί, χωρὶς νὰ θέλῃ, στάθηκε. Ἡ κυρία τότε ποὺ ὁδηγοῦσε τὰ ὀρφανά, μ' ἕνα βλέμμα της τὄκαμε νὰ ξαναμπεῖ στὴ γραμμὴ καὶ νὰ ἐξακολουθήσει τὸ δρόμο του κατακόκκινο ἀπὸ ντροπή. Ἡ κυρία βέβαια ἔκαμε καλά· δὲν μποροῦσε νἀφίνει τὰ πρόβατά της νὰ σκορπίζουν, νὰ στέκουνται καὶ νὰ χαζεύουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Τοῦ Γεροθωμᾶ ὅμως αὐτὸ τοῦ ἔκανε κακὴ ἐντύπωση καὶ συλλογίστηκε: «Ἄ, μπά, μπά! Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ μὴ μποροῦν νὰ σταθοῦν ὅποτε θέλουν! Νὰ πηγαίνουν δυὸ-δυὸ στὴν ἀράδα, μὲ τὰ μάτια χαμηλωμένα! Ἄ, μ' αὐτὸ δὲν εἶναι ζωή, δὲν ὑποφέρεται! Δὲν τὴ βάζω ἐγὼ ἐκεῖ-μέσα τὴ Μαρίκα μου, δὲ θὰ περνᾷ καλά. Ἀλλοῦ, ἀλλοῦ! Θὰ βρεθοῦν καλοὶ ἄνθρωποι νὰ τὸ περιποιηθοῦν τὸ κοριτσάκι μου. Θὰ μιλήσω ἐγὼ τῆς κυρά-Εὐαγγελίας. Ἀλλὰ πρέπει πρῶτα νὰ φύγουν οἱ σαλτιμπάγκοι... Ὤ, ὤ, δώδεκα παρὰ τέταρτο!.. Ἂς τρέξω νὰ πουλήσω μερικοὺς μύλους γιὰ τὸ φαγάκι τῆς μικρούλας. Τώρα, βλέπεις, δὲν εἶμαι μονάχος μου!»

Ἀλήθεια, γι' αὐτὸ εἶχε βγεῖ καὶ σήμερα μὲ τοὺς μύλους ὁ Γεροθωμάς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 46)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Κανονισμὸς τῆς Σελίδος Συνεργασίας Συνδρομητῶν. — Παιδικὸν Πνεῦμα.

1.—Σὲ κάθε φυλλάδιο τῆς «Διαπλάσεως», σχεδὸν τακτικά, μιὰ σελίδα, ἡ ἕκτη, εἶναι ἀφιερωμένη στὴ δημοσίευση μικρῶν λογοτεχνικῶν ἔργων τῶν ψευδωνυμούχων της φίλων. Ἡ σελίδα αὐτὴ ὀνομάζεται *«Σελὶς Συνεργασίας Συνδρομητῶν»* καί, γιὰ συντομία, ἀναφέρεται μόνο μὲ τὰ ἀρχικά Σ. Σ. Σ.

2.—Ἡ δημοσίευση τοῦ Ὀδηγοῦ, στὴν ἀρχὴ τοῦ χρόνου, καὶ κατόπι Προκηρύξεις ἢ Ἀποτελέσματα Διαγωνισμῶν, ἢ ἐκτοπίζουν τὴ Σελίδα Σ. Σ. ἀπὸ τὸ φύλλο ἢ τὴν περιορίζουν σὲ δυὸ-τρεῖς μόνο στήλες. Τὸ ἴδιο κι' ὅταν ὑπάρχουν πολλὲς Μικρὲς Ἀγγελίες ἢ πολλὴ Ἀλληλογραφία. Γενικά, ἡ Σ. Σ. Σ. ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἄλλη ὕλη ποὺ δημοσιεύεται ὑποχρεωτικὰ στὶς τρεῖς τελευταῖες σελίδες τοῦ φύλλου.

3.—Τὰ στελλόμενα γιὰ τὴ Σ. Σ. Σ. ἔργα ἢ *κομμάτια*, μποροῦν νὰ εἶναι πεζὰ ἢ ἔμμετρα, πρωτότυπα ἢ μεταφρασμένα. Πρέπει ὅμως νὰ εἶναι ἀδημοσίευτα, νὰ ἔχουν *παιδαγωγικὸ χαρακτῆρα*, νὰ ἐνοοῦνται ἀπὸ παιδιὰ καὶ νὰ μὴν ὑπερβαίνουν τὴ μισὴ στήλη.

4.—Τὰ δημοσιευόμενα στὴ Σ. Σ. Σ. εἶναι συνήθως παιδικὰ ποιηματάκια, διηγηματάκια, ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν παιδικὴ ζωή, περιγραφές, ἱστορικὰ ἢ ἀστεῖα ἀνέκδοτα, σκέψεις κτλ. σὰν αὐτὰ ποὺ δημοσιεύονται καὶ στὶς ἄλλες σελίδες τοῦ φύλλου. Κομμάτια *ἀκατάλληλα* γιὰ τὸ περιοδικὸ μας δὲν εἶναι δεκτά, ὅσο ὡραῖα κι' ἂν εἶναι. Ἐπίσης δὲν εἶναι δεκτὰ σὲ ἄλλη γλῶσσα ἀπ' αὐτὴ ποὺ γράφεται ἡ «Διάπλασις». Σκοπὸς τῆς Σ. Σ. Σ. εἶναι νὰ γυμνάζη τὰ παιδιὰ ποὺ ἔχουν λογοτεχνικὸ τάλαντο, γιὰ νὰ συνθέτουν ἔργα δικά τους ἢ νὰ μεταφράζουν καλὰ ἀπὸ τὶς ξένες γλῶσσες ποὺ σπουδάζουν. Ἀλλὰ λογοτεχνία δὲν γίνεται σήμερα σὲ ἄλλη γλῶσσα ἀπὸ τὴ δημοτική. Λογοτεχνία ὅμως γίνεται καὶ μὲ παιδικὰ ἔργα, — γραμμένα δηλ. γιὰ παιδιὰ—ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι κι' ἀριστουργήματα.

5.—Κάθε κομμάτι, στελλόμενο γιὰ τὴ Σ. Σ. Σ., πρέπει νὰ εἶναι γραμμένο χωριστά, μόνο του, καθαρά, εὐανάγνωστα, μὲ πλατειὲς γραμμὲς καὶ μὲ περιθώριο γιὰ τὶς διορθώσεις, κι' ἀπὸ τὴ μιὰ ὄψη τοῦ χαρτιοῦ, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται ἀντιγραφὴ γιὰ νὰ σταλῆ στὸ τυπογραφεῖο. Τὰ δυσανάγνωστα, τὰ μουντζουρωμένα, τὰκατάστατα χειρόγραφα ἢ Διάπλασις οὔτε κἂν τὰ διαβάζει.

6.—Τέτοια κομμάτια, κάθε ψευδωνυμοῦχος, συνδρομητὴς ἢ ἀδελφοτου, — χωρὶς ψευδώνυμο δὲν ἐπιτρέπεται, —ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στείλη ὡς *ὁκτὼ* στὸ διάστημα τοῦ χρόνου, δηλαδὴ ἀπὸ *δυὸ κάθε Τριμηνία*, εἴτε καὶ τὰ δυὸ μαζί, εἴτε ἕνα-ἕνα. Ἀλλὰ σὲ κάθε κομμάτι, ἀπὸ πάνω, πρέπει νὰ γράφη:

«Ἰο (ἢ 2ο) κομμάτι Σ.Σ.Σ. γιὰ τὴν *δεύτερα* Τριμηνία, τοῦ *τάδε*» (ὄνομα καὶ ψευδώνυμο) κι' ἀπὸ κάτω *πάλι* τὸ ψευδώνυμό του.

7.—Ἡ Διάπλασις διαβάζει τὰ κομμάτια ποὺ λοβαίνει καθ' ἑβδομάδα καί, στὴν Ἀλληγραφία κάθε φύλλου, σὲ στήλη ποὺ ἐπιγράφεται «Διὰ τὴν Σ.Σ.Σ.» ἀναφέρει τὰ ἐγκρινόμενα μὲ *αὔξοντα Ἀριθμὸ* Ἐγκρίσεως, ἀναφέρει καὶ τὰ ἀπορριπτόμενα καὶ λέει γιὰ ποιὸ λόγο τἀπορρίπτει. Τὰ ἐγκρινόμενα τὰ δημοσιεύει *μὲ τὴ σειρά τους*. Ἐπειδὴ ὅμως μιὰ Σελίδα πρέπει νὰ εἶναι *ποικίλη*, γιὰ νὰ διαβάζεται πιὸ εὐχάριστα, (νὰ μὴν ἔχη δηλαδὴ ὅλο ποιήματα, ἢ ὅλο διηγήματα, ἢ ὅλο ἀστεῖα κτλ.) ὅταν εἶναι στὴ σειρὰ δύο-τρία ὅμοια κομμάτια, ἡ Διάπλασις παίρνει τὸ ἀρχαιότερο, — ἐκεῖνο δηλαδὴ ποὺ ἔχει τὸ μικρότερο Ἀριθμὸ Ἐγκρίσεως,—κι' ἀφίνει τἄλλα γιὰ κατοπινὰ φύλλα. Ἐπίσης, ὅταν εἶναι στὴ σειρὰ πολλὰ ἐκτενῆ κομμάτια καὶ χρειάζεται γιὰ τὴ Σελίδα κι' ἕνα συντομότερο, ἡ Διάπλασις πηδᾶ μερικοὺς ἀριθμοὺς ὡς νὰ τὸ βρῆ. Γι' αὐτὸ στὴ Σελίδα τὰ κομμάτια δὲν μπαίνουν πάντα μὲ τὴ σειρὰ ποὺ ἔχουν ἐγκριθῆ, ἀλλὰ συχνὰ προηγεῖται ἕνας μεγαλύτερος ἀριθμὸς ἀπὸ ἕνα μικρότερο.

8.—Ὅταν συμπληρωθῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν κομματιῶν ποὺ μποροῦν νὰ χωρέσουν στὰ φυλλάδια μιᾶς τριμηνίας, ἡ Διάπλασις δηλώνει ὅτι δὲν δέχεται ἄλλα γιὰ τὴν τριμηνία ἐκείνη κι' ἡ ἀποστολὴ σταματᾷ, ὡς νὰ δηλώση πάλι ὅτι δέχεται γιὰ τὴν ἑπόμενη. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ ξέρη ἀπὸ πρὶν πόσα ἀκριβῶς κομμάτια θὰ χωρέσουν,— γιατὶ καθὼς εἴπαμε, ὁ χῶρος τῆς Σ.Σ.Σ. ἐξαρτᾶται ἀπὸ πολλά, — ἡ Διάπλασις ἐγκρίνει κατὰ προσέγγιση τὰ χρειαζόμενα καί, ἀπ' ὅσα τυχὸν περισσεύουν στὸ τέλος τῆς Τριμηνίας, διαλέγει μόνο τὰ καταλληλότερα, εἴτε γιὰ τὸ εἶδος τους εἴτε γιὰ τὴν ἔκταση. Τἄλλα,—λίγα πάντα,—μένουν. (Αὐτὸν τὸν καιρό, π. χ: ἡ Διάπλασις ἔπαυσε νὰ δέχεται κομμάτια, γιατὶ ἔχουν περισσέψει πολλὰ ἀπὸ τὴν Δ' Τριμηνία τοῦ 1924, ποὺ τὰ καταλληλότερα θὰ δημοσιευθοῦν ὅταν ξαναρχίσει ἡ Σελίδα. Οἱ σχετικὲς δηλώσεις δημοσιεύονται πάντα στὴν Ἀλληλογραφία. (Διὰ τὴν Σ. Σ. Σ.) ὥστε ὁ ἐνδιαφερόμενος ξέρει πότε μπορεῖ καὶ πότε δὲν μπορεῖ νὰ στείλη.

9.—Ἂν στείλη κανεὶς γιὰ τὴ Σ.Σ.Σ. ἕνα κομμάτι ξένο γιὰ δικό του, ἀντιγραμμένο, εἴτε κατὰ λέξη εἴτε καὶ μὲ μικρὲς ἀλλαγές, ἀπ' ἄλλο περιοδικὸ ἢ βιβλίο, καὶ *γελάση* τὴ Διάπλασι νὰ τοῦ τὸ ἐγκρίνη καὶ νὰ τὸ δημοσιεύσῃ, τιμωρεῖται μὲ ἀποκλεισμὸ ἀπὸ τὴ Σελίδα ἀπὸ ἕξη μῆνες ὡς ἕνα χρόνο καί, ἂν τὸ ξαναλάνη, γιὰ πάντα. Οἱ σχετικὲς καταγγελίες ἀπὸ ἀναγνῶστες κι' ἡ ἀπόφαση τῆς Διαπλάσεως δημοσιεύονται στὴν Ἀλληλογραφία. Γι' αὐτό, ὅταν τὸ κομμάτι εἶναι διασκευὴ ἢ ἐλεύθερη μετάφραση (ποὺ ἐπιτρέπεται), πρέπει, ἐκεῖνος ποὺ τὸ στέλνει, νὰ τὸ δηλώνη καθαρὰ ἀπὸ κάτω καὶ νἀναφέρη ποῦ βρῆκε καὶ τίνος εἶναι τὸ πρωτότυπο. Ἐπίσης ὅταν τὸ κομμάτι εἶναι Ἀνέκδοτο, λαϊκὸ ἢ ἱστορικό, Μῦθος, Παράδοση κτλ.

10.—Μὲ τὸν τίτλο *«Παιδικὸν Πνεῦμα»* δημοσιεύονται στὴ «Διάπλασι» ἀνεκδοτάκια γιὰ νόστιμες κι' ἀπρόοπτες κουταμάρες (ἀφέλειες) ἢ ἐξυπνάδες καὶ πονηριὲς πολυ μικρῶν παιδιῶν' (ὅταν τὴν κουταμάρα ἢ τὴν ἐξυπνάδα τὴ λέῃ μεγάλος, τὸ ἀνεκδοτάκι δὲν εἶναι «Παιδικὸν Πνεῦμα» καὶ δὲν ἔχει θέση στὴ «Διάπλασι».) Τὰ *«Παιδικὰ Πνεύματα»* εἶναι γιὰ νὰ μᾶς κάνουν νὰ γελοῦμε· ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μᾶς δείχνουν τὴν παιδικὴ *διανοητικότητα*, τὸν τρόπο ποὺ σκέπτονται τὰ μικρὰ παιδιά.

11.—Καὶ τὰ *Παιδικὰ Πνεύματα* περιλαμβάνονται στὴ Σ. Σ. Σ., — δημοσιεύονται μάλιστα κι' ὅταν ἀκόμη δὲν ὑπάρχῃ χῶρος γι' ἄλλα κομμάτια, — μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι αὐτὰ δὲν ἔχουν περιορισμούς. Κάθε φίλος τῆς Διαπλάσεως, εἴτε συνδρομητὴς εἴτε ἀγοραστής, εἴτε μὲ τὸνομά του εἴτε μὲ τὸ ψευδώνυμό του, *μπορεῖ νὰ στέλνῃ ὅσα Παιδικὰ Πνεύματα θέλει κι' ὅποτε θέλει*. Ἀπὸ τὸ πλῆθος αὐτό, ἡ Διάπλασις διαλέγει κάθε φορὰ ὅσα τῆς χρειάζονται, (ἀπὸ τὰ καλὰ βέβαια,) καὶ τὰ δημοσιεύει. Κι' ὅταν τὰ καλὰ εἶναι περισσότερα, παίρνει μόνο ὅσα τῆς χρειάζονται *μὲ κλῆρο*.

12.—Ἐννοεῖται ὅτι καὶ τὰ «Παιδικὰ Πνεύματα» πρέπει νὰ εἶναι πρωτότυπα, καινούργια, ἀδημοσίευτα, (ὄχι ἀντιγραφὲς ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπὸ κεῖ), κι' ἀπ' αὐτὰ πάλι προτιμοῦνται τὰ παρμένα ἀπὸ τὴ ζωή, ἀπὸ τὸ φυσικό, ποὺ εἶναι καὶ τὰ καλύτερα. Ὁπωσδήποτε ἡ Διάπλασις δὲν δίνει λόγο σὲ κανένα γιὰ τὰ Π. Πνεύματα ποὺ τῆς στέλνει, κι' οὔτε ποῖα ἐγκρίνει ἀναφέρει οὔτε ποῖα ἀπορρίπτει. Καὶ τοῦτο γιατὶ λαβαίνει τόσο πολλά, ὥστε θἄταν ἀδύνατο νὰ κρατῆ λογαριασμό.

13.—Κομμάτια στὴ Σ.Σ.Σ. καὶ Παιδικὰ Πνεύματα δὲν δημοσιεύονται παρὰ μόνο τὰ ἐγκρινόμενα ἀπὸ τὴ Διάπλαση *δωρεάν*. *Μὲ πληρωμὴ* κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιεύσῃ τίποτα στὸ φύλλο, παρὰ μόνο μικρὲς Ἀγγελίες, κι' αὐτὲς *πάλι* σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τοῦ Γ' Κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς «Διαπλάσεως» — Ἄλλα βιβλία πωλούμενα ἀπὸ γραφεῖο της. — Ἔμβάσματα. — Ἀνοικτοὶ Λογαριασμοί.

1.—Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ φυλλάδια ποὺ ἀποτελοῦν τοὺς Τόμους τῆς, ἡ Διάπλασις ἐκδίδει καὶ βιβλία χωριστά, μὲ τὸ γενικὸ τίτλο *«Βιβλιοθήκη τῆς Διαπλάσεως»*. Τὰ βιβλία αὐτά, λεγόμενα «Τόμοι τῆς Βιβλιοθήκης», ἀνεξάρτητα τὸ ἕν' ἀπὸ τἄλλο, περιέχουν ἀπὸ ἕνα ἔργο ὁλάκερο, συνήθως μυθιστόρημα εἰκονογραφημένο γιὰ παιδιὰ καὶ γιὰ οἰκογένειες.

2.—Ἀπὸ τοὺς Τόμους αὐτοὺς τῆς «Βιβλιοθήκης», ποὺ ἄρχισε τὸ 1888, οἱ περισσότεροι ἔχουν ἐξαντληθῆ. Μένουν ὅμως ἀρκετοὶ ἀκόμα. Συχνὰ δημοσιεύεται στὴ «Διάπλαση» ὁ σχετικὸς Τιμοκατάλογος. (Δημοσιεύεται καὶ σήμερα στὴν ἴδια σελίδα κι' ἐκεῖ μπορεῖ κανεὶς νὰ ἰδῆ ποῖοι τόμοι τῆς Βιβλιοθήκης, ὑπάρχουν ἀκόμα καὶ πόσο στοιχίζει ὁ καθένας).

3.—Ὁ νεώτερος Τόμος τῆς «Βιβλιοθήκης» εἶναι τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Ξενοπούλου «Ἡ Ἀδελφούλα μου». Ἑτοιμάζονται νὰ ἐκδοθοῦν καὶ ἄλλοι. Κατὰ τὴ γενικὴ ὁμολογία, ἡ «Βιβλιοθήκη τῆς Διαπλάσεως» ἔχει τὰ καλύτερα βιβλία ποὺ φανήκαν ὡς τώρα στὴν Ἑλλάδα γιὰ παιδιὰ καὶ γιὰ οἰκογένειες, γρομμένα ἢ μεταφρασμένα ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐκλεκτούς μας λογοτέχνες, Παλαμᾶ, Φέρμπο, Ἄννινο, Κουρτίδη, Ξενόπουλο κλπ.

4.—Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Τόμους τῆς «Βιβλιοθήκης», στὸ Γραφεῖο τῆς «Διαπλάσεως» βρίσκονται κι' ἄλλα βιβλία συνεργατῶν της, ὅπως τὰ «Ἄπαντα» τοῦ Ξενοπούλου, (γιὰ μεγάλους), τὰ Διηγήματα τῆς Μαρκέτου, (γιὰ παιδιά), κτλ Κι' αὐτῶν δημοσιεύεται στὸ φύλλο Τιμοκατάλογος Βιβλία ὅμως ποὺ δὲν ἀναφέρονται στοὺς Τιμοκαταλόγους αὐτοὺς, τὸ Γραφεῖο τῆς «Διαπλάσεως» δὲν προμηθεύει.

(Στὸ ἐρχόμενο τελειώνει)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,
ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ
ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

(Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμοὺς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ.)

'Ο *"Αγγελος τῆς Ἀγάπης* (μὲ 60 εἰκόνας) δρ. 25. (4,50, καὶ 9,50).

Ἡ Ἀδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου, (μὲ 24 εἰκόν.) δρ. 15.—(2.— καὶ 5).

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου (μὲ 20 εἰκόνας) δρ. 20.—(3 καὶ 6.—).

Ἡ Μοῦσα τῶν Παίδων (ποιήματα) δρ. 10.—(2.— καὶ 5.—)

Παιδικὸν Πνεῦμα (3 τομίδια) ἕκαστον δρ. 2.—(1,25 καὶ 3.—).

Πρόας ὁ Νικίου (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 20.—(3 καὶ 6.—).

Ὁ Πυρειοπώλης (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 20.—(3.— καὶ 6.—)

Ὑπὲρ Πατρίδος (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 20.—(3.— καὶ 6,50)

Ὁ Φώτης, ἔμμετρον διήγ. δρ. 5—(1,25 καὶ 3).

Ἀγγελική καὶ ἄλλα διηγήματα Σταυρούλας Μαρκέτου, δρ. 10—(1,50 καὶ 3,50).

Διηγήματα καὶ Σκέψεις Στ. Μαρκέτου δρ. 10.— (1,75 καὶ 4.—).

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μαμμὰ μετρᾷ τὰ κουλουράκια ποὺ κάνει. Κι' ὁ Τοτὸς ποὺ τὴν παραστέκει:

— Μὴν τὰ μετρᾷς, μαμμά, γιατὶ δὲν θὰ βγοῦν σωστά.

— ; ; ; ! !

— Μὰ θὰ σοῦ φάω ἐγὼ πέντ' ἐξῆ...

Πυστικὴ Φωνὴ

***

Ὁ μικρὸς Τάκης βλέπει κοντὰ στὴ Νίτσα ἕναν Ἀράπη καὶ τῆς φωνάζει:

— Τὸ νοῦ σου, Νίτσα, μὴ σὲ μουντζουρώσῃ!

Ρωβύρος

***

— Τρέξτε, πιάστε τον!

— Γιατί; τὶ ἔκανε;

— Λέει πως πάει νὰ σκοτώσῃ... τὴν ὥρα του!

Μικρὸς Καλλιτέχνης

***

Ἡ μαμμά. — Στέλιο, πήγαινε στὸ μανάβη τὸ Νίκο καὶ πές του ἂν ἔχῃ πατάτες καὶ πόσο τὶς δίνει. Πῶς θὰ πῆς;

Ὁ Στέλιος. — Πατάτες... ἔχετε μανάβη Νίκο; καὶῃ πόσο τὸν δίνετε;

Ἕλλη

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 28 Ἐβρυπίδου τὴν 12 Ἰανουαρίου 1925

ΚΑΘΩΣ βλέπετε στὸ σημερινὸ Δελτίο, ὁ Ἔρανος γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμῃ πέρασε καὶ τὶς πέντε χιλιάδες. Κι' αὐτὸ σὲ διάστημα δύο μόνο μηνῶν. Ποῦ θὰ πῆ ὅτι πηγαίνει πολὺ καλὰ κι' ὅτι, ἂν ἐξακολουθήσῃ ἔτσι, ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ χρόνου, θὰ συμπληρωθῆ τὸ ποσὸν ποὺ χρειάζεται. Ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθήσῃ ἔτσι; Ἐδῶ εἶναι τὸ ζήτημα! Καὶ πρέπει νὰ τὸ σκεφτῆτε καλὰ τὸ «ζήτημα» αὐτό, γιατὶ θἄταν ἀκαριτία νὰ μὴν τελειώσει ἕνα ἔργο ποὺ ἄρχισε τόσο καλά... Δηλαδή, ἂν ἰδοῦ ἐγὼ ὅτι σεῖς μόνοι δὲν μπορεῖτε, θὰ ζητήσω καὶ τὴ βοήθεια τῶν μεγάλων. Ἀλλὰ θὰ περιμένω. Γιατὶ τὸ Μνημεῖο θἀξίζει περισσότερο ἂν γίνῃ μόνο ἀπὸ παιδιά, ἀπὸ Διαπλασόπουλα. Ἐμπρὸς λοιπόν! Μὴν ἀφῆσετε στὴ μέ-η δ,τι ἀρχίσατε. Ἐ λίγους μῆνες ἀκόμη, τὸ ποσὸν πρέπει νὰ συμπληρωθῆ.

Χλόη, σ' εὐχαριστῶ πολὺ καὶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα, καὶ γι' τὰ πρωτοχρονιάτικα γλυκὰ καὶ δῶρα ποὺ μοῦ ἔστειλες. Δὲν ξέρεις πόσο μὲ συγκίνησε ἡ συμμετοχή μου αὐτὴ στὴν ὡραία οἰκογενειακή σας γιορτή. Τίποτ' ἄλλο δὲν σοῦ λέγω ἐγώ. Ὁ κ. Φαίδων τὰ λέει στὴν «Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολή» ποὺ τὸν ἔκαμε νὰ γράψῃ τώραῖο σου γράμμα.

Μπράβο, *Τρελὴ Ἀκτίδα*! Ὡς τώρα, ἐσὺ μονάχη σου, ἀπὸ δικά σου, ἐπρόσφερες τὰ περισσότερα γιὰ τὸ Μνημεῖο τ-ῦ Πολέμῃ Κι' ἔδειξες ἔτσι ὅλη σου τὴν εὐγνωμοσύνη στὸν ποιητὴ ποὺ σ' ἔκερτε μὲ τὰ ποιήματά του καὶ πολλὰ τἀποστήθιζες καὶ τἄλεγες, σὰν ἤσουν μικρούλα, στὴ γιορτὴ τοῦ μπαμπᾶ ἢ τὴν Πρωτοχρονιά... Ὡστόσο καὶ μιὰ δραχμὴ ἂν ἔστελνες, *τὴν ἴδια ἀξία θἄχε*, ἂν θἄταν ὅ,τι μποροῦσες νὰ δώσῃς. Κι' ἂν προβάλλω σήμερα τώραῖο σου παράδειγμα, δὲν εἶναι γιὰ νὰ κάμω νὰ δώσουν ὅλοι ἀπὸ 100 δραχμές, ποὺ καθένας δὲν μπορεῖ νὰ τὶς ἔχῃ, ἀλλὰ γιὰ νὰ δώσουν, πολὺ ἢ λίγο, ὅ,τι *μποροῦν*.— Ναί, μοῦ κακοφαίνεται καὶ μένα ποὺ σεῖς ἐκεῖ στὴν Αἰγυπτο γιορτάσατε Χριστούγεννα καὶ Πρωτοχρονιὰ τόσο ἀργότερα ἀπὸ μᾶς. Κι' εὐχομαι νὰ κανονισθῆ πιὰ αὐτὸ τὸ ζήτημα καί, εἴτε μὲ τὸν ἕνα τρόπο εἴτε μὲ τὸν ἄλλο, ὅλοι οἱ Ὀρθόδοξοι νὰ χαιρόμαστε πάλι μαζί, τὴν ἴδια μέρα, τὶς μεγάλες αὐτὲς χαρές.

Τὸ κομμάτι σου ἐκεῖνο, *Μοῦσα*, ἦταν τόσο ὡραῖο, ὥστε τὸ ἐνέκρινα καὶ τὸ δημοσίευσα ἂν καὶ ὑπερβαίνει λίγο τὸ μέτρο. Μόριζε θάλασσα, φαινόταν παρμένο ἀπὸ τὸ φυσικό καί, μ' ὅλες τὶς μικρὲς ἀτέλειες τοῦ ὕφους, ἔδινε τὴν ἐντύπωση ποὺ εἶχες καὶ σὺ ἀπ' τὸ θέαμα. Θὰ κάμῃς καλὰ νὰ ἐξακολουθήσῃς νὰ γράφῃς τέτοια. Καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦ χρόνου ποὺ θἄχεις τελειώσει πιὰ τὴν Δ' τοῦ Γυμνασίου καὶ τὰ «βάσανά σου». Τώρα πρέπει νὰ κατοχύνεσαι μόνο στὰ μαθήματά σου, ἀφοῦ τὰ βρίσκεις καὶ τόσο δύσκολα. Καὶ δὲν πειράζει ἂν δὲν θὰ μοῦ γράψῃς παρὰ μόνο κάπου - κάπου, ὅταν θὰ βρίσκῃς καιρό.

Περαστικὰ οἱ χιονόστρες, *Ἀλκηστις*, καὶ κρίμα ποὺ δὲν ξέρω ἄλλο γιατρικὸ ἀπὸ τὸ... μαγιόνερο. Διάβασα τὰ καινούργια σου ποιήματα καὶ τὰ ἔδωσα καὶ στὸν κ. Ξ. Ὁμορφα εἶναι στὴν οὐσία τους, ἀλλὰ τἀσχημίζει ἡ στιχουργικὴ ἀτέλεια κι' ἡ παλιλλογία. Δὲν ξέρεις δηλαδὴ ἀκόμα νὰ κάνῃς στίχους ἁρμονικοὺς καὶ συχνὰ ἐπαναλαμβάνεις τὰ ἴδια. (Ἄξαφνα στὸ πρῶτο, σὲ κάθε σχεδὸν τετράστιχο, λὲς γιὰ πουλιά.) Νὰ διαβάζῃς τὰ ἔργα τῶν δοκίμων μας ποιητῶν, τοῦ Δροσίνη προπάντων ποὺ εἶναι τοῦ εἴδους σου. Ἔτσι μόνο θὰ μάθῃς.

Ἄ, τί χαρά, παλιά μου κι' ἀξέχαστη *Μυρόεσσα Φύσις*, ποὺ ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ 14 χρόνια! Φιλῶ γλυκὰ τὴ μικρή σου *Εὐγενούλα* καὶ τῆς εὐχομαι νὰ μοιάσῃ τῆς μαμμᾶς της καὶ στὴ *δράση* της στὴ Διάπλαση καὶ σ' ὅλα.

Εὐτυχία Ραββίου, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα, ἀλλὰ ἔξεχασες νὰ μοῦ γράψῃς καὶ τόνομα τῆς νέας μου φίλης. Εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὰ τόσο καλὰ λόγια. Ναί, τώρα ποὺ εἶσαι στὴν Δ' τοῦ Γυμνασίου καὶ ποὺ σκοπεύεις μάλιστα νὰ ἐπιδοθῆς στὴ Φιλολογία, μπορεῖς νὰ διαβάζῃς ὅ,τι ὀθῆστε φιλολογικό, «ἀρκεῖ νὰ μὴν εἶναι ἀνήθικο.» Ἀλλὰ πιὸ περιοδικὸ «φιλολογικὸ» νὰ σοῦ συστήσω; Κανένα πιὰ δὲν βγαίνει, ὅπως ἦταν μιὰ φορὰ ἡ «Ἑστία», ἡ «Ἑβδομάς», τὰ «Παναθήναια». Ἦταν κι' ὁ «Νουμᾶς, μὰ ἔχω καιρὸ νὰ λάβω καὶ δὲν ξέρω τί γίνεται. Ὁπωσδήποτε, ἰδὲς τὰ «Νέα Γράμματα» καὶ τὴν «Κριτικὴ καὶ Τέχνη». Εἶναι τὰ πιὸ «φιλολογικὰ» ἀπὸ τὰ σημερινὰ ποὺ ξέρω.

Ποντιακὲ Ζέφυρε, αὐτό, εἶδες, σοῦ ἐδιάλεξα. Τὸ γραμματάκι σου μοῦ ἄρεσε πολὺ κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά. Θὰ πῶ στὴν *Τρελοαρσακειάδα* πόσο τὴν "εὐγνωμονεῖς ποὺ ἔγεινε αἰτία νὰ μὲ πρωτογνωρίσῃς. Ναί, ὁ κ. Σταμ. Σταμ. ποὺ τόσο σὲ συγκίνησε τὸ ἄρθρο του, εἶναι ὁ γνωστός σου πρῶην νομάρχης Πέλλης.

Πολὺ ἐνδιαφέρο τὸ γράμμα σου, *Σμύρνη*. Καὶ πρῶτα-πρῶτα τὸ εἶδα κι' ἐγὼ ὅτι οἱ ζωγραφιὲς τῆς «Ἀδελφούλας μου» δὲν εἶναι τόσο συγχρονισμένες ὡς πρὸς τὶς μόδες τῶν κυριῶν. Ἔπρεπε νἄταν τοῦ 1880 κι' εἶναι τοῦ 1912. Ἀπ' αὐτὸ καὶ μόνο μπορεῖς νὰ καταλάβῃς πόσο δύσκολη εἶναι ἡ εἰκονογράφηση ἑνὸς μυθιστορήματος καὶ νὰ φανταστῆς πόσα ἄλλα, μεγαλύτερα καὶ σπουδαιότερα λάθη θἄκαναν οἱ μικροὶ ζωγράφοι τοῦ κύκλου μας, ἂν τοὺς ἔδινα τέτοιο θέμα γιὰ Διαγωνισμό. "Ὀχι, φίλε μου, αὐτὰ εἶναι ἀνώτερα τῶν δυνάμεών μας. Ὅσο γιὰ τὶς περιγραφὲς τῆς «Ἀδελφούλας μου», μ' αὐτὰ εἶναι τὸ μεγαλύτερο θέλγητρο τοῦ βιβλίου γιὰ ἕναν ποὺ ξέρει νὰ διαβάζῃ. Γιὰ θυμήσου, ἄξαφνα, τὴν περιγραφὴ τοῦ περβολιοῦ στὶς τέσσερες ἐποχὲς τοῦ χρόνου! Πολὺ ὡραῖες οἱ ἔμμετρες γαλλικές σου Ἀσκήσεις, μπράβο!

Ἑλληνικὴ Δημοκρατία, ὅταν λέγω «γιὰ μεγάλους» ἐννοῶ ἁπλούστατα «ὄχι γιὰ μικρούς, ὄχι γιὰ παιδιά». Ἀλλὰ πότε ὁ μικρὸς γίνεται μεγάλος, ἀπὸ ποιὰ ἡλικία καὶ σὲ ποιὰ σωματικὴ καὶ διανοητικὴ ἀνάπτυξη, κάτὸ εἶν' ἕνα ζήτημα ἀπὸ κεῖνα ποὺ δὲν λέονται *γενικῶς*. Δὲν μπορεῖ δηλαδὴ νὰ πῆ κανεὶς ἀπὸ τὴν τάδε ἡλικία, ἀπὸ τὴ δεῖνα σχολικὴ τάξη κτλ. Ἄξαφνα στὴν Δ' τοῦ Γυμνασίου ποὺ λές, εἶναι μαθητὰ 18 χρονῶν ποὺ εἶναι ἀκόμη παιδιά' κι' εἶναι ἄλλοι μόνο 15, ποὺ εἶναι ἤδη μεγάλοι Ἐπίσης, 15-16 χρονῶν κορίτσια, ἄλλα εἶναι πιὰ γυναῖκες κι' ἄλλα εἶναι ἀκόμα «νήπια». Καὶ γενικά, τὰ κορίτσια μεγαλύνουν πιὸ γρήγορα ἀπὸ τἀγόρια, κι' ἀνεπιθέτως τἀγόρια *μπορεῖν νὰ μεγαλώνουν* — ἐπομένως νὰ διαβάζουν καὶ βιβλία γιὰ μεγάλους — πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὰ κορίτσια. Ἔτσι κανόνας ἐδῶ δὲν χωρεῖ, γιατὶ κάθε ἄτομο σχεδὸν θἀποτελοῦσε μιὰ ἐξαίρεση. Σπάνια, βλέπεις, συμβαδίζει ἡ σωματικὴ μὲ τὴ διανοητικὴ ἀνάπτυξη καὶ καθεμιὰ πάλι ἔχει τοὺς *πρωΐμους* της, ἔχει καὶ τοὺς *ὀψίμους* της. Αὐτά, ἐνγενίται, ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν 15 ὡς τὰ 18—19. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα δὲν ὑπάρχει ζήτημα. Οἱ εἰκοσαετεῖς εἶναι πιὰ μεγάλοι, ὅπως οἱ δεκατετραετεῖς εἶναι ἀκόμη παιδιά.

Παρατηρῶ μὲ χαρά σου, ὅτι πολλοὶ παλιοὶ μου φίλοι φέτος πρωτοπείρνουν ψευδώνυμο καὶ μπαίνουν στὴν κίνησή μας. Αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα ἔχουμε τὸν *Μωρεάδ*, τὸ *Κρινάκι*, τὴ *Νάδια*, τὴν *Ἰνδιάνα*, τὴ *Ροδομάγουλη*, τὸν *Ἀάρκ*. Ἄλλοι εἶναι συνδρομητὰ ἀπὸ δύο ἢ τρία χρόνια, ἄλλοι ἔμμως ἀπὸ πολὺ περισσότερα, ὅπως π: χ: ὁ *Ἀάρκ*. Τὸ φαινόμενο εἶναι πολὺ εὐχάριστο. Σημαίνει ὅτι τὸ περιοδικό μας γαντῷ ἁλόανα ζωηρότερο ἐνδ

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: *Πέλοψ, ἀ. Δόρια, κ. Ἑλληνική Δημοκρατία, ἀ. Δησμονιά, κ. Πολιτάκι, ἀ. Γελασίνα, κ. Ἐλπὶς τῆς Ἀνατολῆς, ἀ. Ἀελαντίς, κ. Πόδος τῶν Γραμμάτων, κ. Πνευματικὸς Ἐργάτης, ἀ. Θράξ, α.*

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

(Κατὰ τὸ νέο Κανονισμὸ (ἴδε Ὁδηγὸν Συνδρομητοῦ, Κεφ. Δ') προτάσεις γι' ἀνταλλαγὴ Μ. Μυστικῶν μέσο τοῦ Ταχυδρομείου δημοσιεύονται ἐδῶ μόνον ὅταν συνοδεύωνται ἀπὸ ἰσάριθμα τετράδια μὲ τὶς ἀπαντήσεις καὶ μ' ἕνα πενηντάλεπτο στὸ καθένα γιὰ τὴ διαβίβασή· κι' ἀπὸ τὸ ἀντίτιμο τῆς δημοσιεύσεως ὡς ἑξῆς: Γιὰ μιὰ ὡς τρεῖς προτάσεις δρ. **2.50**, γιὰ τὶς παραπάνω, λεπτὰ **30** ἡ λέξη.)

Μ. Μ. ἐπιθυμοῦν νὰ ἀνταλλάξουν: *3) τὸ Ἀτρόμητο Εὐζωνάκι μὲ Ἀριστοκράτισσαν, Ἀλκηστιν, Ἰγκεμπουργ.*

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Αὔραν*** καὶ ***Χελιδόνα τοῦ Ἔβρου*** (λυσόχαρτο θὰ σ' εἶχω ἅμα τυπωθῇ·) ***Ἀόριαν*** (ἔλαβά, εὐχαριστῶ καὶ χαίρω ποὺ σοῦ ἀρέσουν τόσο τὰ ἐφετινὰ μυθιστορήματα·) ***Μαγεμένην Φλογέραν*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις· ναί, θυμᾶμαι πολὺ καλὰ τὴν οἰκογένεια τῆς μαμμᾶς σου, ποὺ ἦταν χρόνια συνδρομήτρια· φιλῶ ὅλα τἀδελφάκια σου ποὺ τόσο μᾶγαποῦν· καὶ γράφε μου ἐλεύθερα· δὲν βαριέμαι ποτὲ νὰ σᾶς διαβάζω·) ***Ἰκαρον*** (εὐχαριστῶ πολὺ καὶ σένα καὶ τοὺς οἰκείους σου· περιμένω τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν σου· ναί, κι' ἄλλοι μ' αὐτὲς τὶς ἀπεργίες τῶν βαπορίων, πρῶτα ἔλαβαν τὸ 8ο κι' ὕστερα τὸ 2ο·) ***Ρωβύρον*** (ἔστειλα· τετράδια γιὰ Ἀσκήσεις, ὄχι, οὔτε ἔχω οὔτε εἶχα ποτέ· οἱ Ἀσκήσεις γράφονται σὲ μεγάλα τετράδια ποὺ καθένας τὰ φτιάνει μόνος του·) ***Ρέϊναν*** (ἔστειλα· χαρετίσματα στὴν ἀδελφή σου καὶ νὰ μὴ μαλώνατε ποτὲ νὰ μὲ πρωτοπάρῃ· ἡ μικρότερη νὰ ὑποχωρῇ·) ***Φοιλάδν*** (ἔχει καλῶς, περιμένει·) ***Φίλανθον*** (αἱ παραγγελίαι σου ἔγιναν· καὶ πάλι εὐχαριστῶ·) ***Ναυτικὸν*** (οἱ γιορτὲς κι' οἱ ἀπεργίες ἔφαραν αὐτὴ τὴν ἀνωμαλία· ἀλλὰ τώρα μπήκαμε πάλι στὴ σειρά μας·) ***Μυστικὴν Φωνὴν*** (καὶ μὲ γράμμα μπορεῖς νὰ τὰ στείλῃς, κι' ὁ ἴδιος νὰ τὰ φέρῃς·) ***Γελασίναν*** (καὶ δὲν σοῦ φτάνει τάχα ἕνα, ποὺ εἶναι καὶ τόσο ὡραῖο;) ***Υἱὸν τῆς Φύσεως*** (ἀκατάλληλο· νὰ στείλῃς ἄλλο ὅταν θἀρχίσω νὰ δέχομαι·) ***Βόρειον Σέλας*** (ἴδὲς στὸν Ὁδηγό, περὶ Πνευματικῶν Ἀσκήσεων· τὸ ἑξῆς γιατί·) ***Δάναν*** (ἔστειλα 9 τετρ·) ***Παντελῆν Παυλάκην*** (ἡ νέα σημειώθηκε στὸ ξεσπάθωμα· ἡ ἀναγνώση ὄχι·) ***Καλλιόπην Α Λεβαχίδου*** (μετὰ πάσης χαρᾶς· γράφε μου!) ***Ἕλλην Ἀλ. Ἀκριβοῦ*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα·) ***Κ. Χατούσην*** (ἡ μία λίρα ἐλήφθη·) ***Βασίλειον Τρίκαρδον*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) ***Γλυκὺ Χαμόγελο, Κων. Τσούτην, Νενέλλαν Βρατσάνου, Ἀπόγονον τοῦ Πύρρου, Ρεῦμα τοῦ Νείλου, Μέμφιδα, Ροδοδάκτυλον Ἠώ, Χλωμὸ Δειλινὸ κτλ. κτλ.***

Ζιγκοτά, Ν. Κ. Ἀντωνόγλου, Μικρὸν Ἀθηναῖον, Π. Α. Ἰατρίδην (ἔστειλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *11 Ἰανουαρίου*, θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 219ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 17 Μαρτίου.)

99. Λεξίγριφος

Τὸ πρῶτο, καὶ μονάχο του,
Δηλοῖ τὸ σύνολό μου,
Κάτι ἰσχυρὸ καὶ ἄγριο,—
Ἄνθος τὸ δεύτερό μου.

Χανουμάκι

100. Στοιχειόγριφος

Ὄρος μέγα ποὺ ἀπ' αὐτὸ
Ὀνομάστηκε ἡ φυλή μας·
Τρεῖς κορφὲς τοῦ ἀφαιρῶ
Καὶ μικρὸ κάνω νησί μας.

Δευτεριὰ στὴν Κύπρο

101. Μεταγραμματισμὸς

Μπαίνει ἄλφα ἀντὶ τοῦ γιώτα
Κι' ἀπὸ χώρα ποῦταν πρῶτα
Στὴν Ἑλλάδα, βλέπουν ὅλοι
Αὐτοκράτορα στὴν Πόλη.

Μεγάλη Ἑλλὰς

102. Τονόγριφος

Αὐστηρὸ μὰ δίκιο εἶναι
Ποὺ χρωσᾶτε νὰ τηρεῖτε·
Μ' ἄλλον τόνο, μιὰ τοῦ Κράτους
Ὑποδιαίρεση θὰ ἰδῆτε.

Αἰγυπτία Φολλάχα

103. Αἴνιγμα Δημῶδες

Ἀπὸ κάτου ἀπ' τὸ βραχάκι
Κάθεται τὸ νικολάκι·
Χέρια, πόδια, ράχην ἔχει·
Κεφαλὴ κι' οὐρὰ δὲν ἔχει.

Σοφολογιώτατη

104. Τρίγωνον

* * * * * = Πτηνόν.
* * * * = Ἑρπετόν.
* * * = Αἰσθητήριον
* * = Σύνδεσμος,
* = Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Φιφὴ Ι. Σταυροπούλου

105. Συνάνυμα

Νόστιμο εἰμ' ἕνα ψάρι
Κι' ἐν' ἀπ' τὰ μεγάλα βάρη·
Βρίσκομαι στὴ Μουσική,
Μὰ καὶ στὴ Γραμματική.

Τρελὸς Ἀέρας

106. Ἐπιγραφὴ

Τ Φ Ο Τ Τ Τ Τ Ν Ε Ο
Υ Α Σ Α Ω Α Ο Τ Ν Υ
Ν Τ Α Τ Ο Μ Μ Α Τ Α

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Ἐλευθέριος Ν. Ρουσσάκης

107. Διπλῆ Ἀκροστιχὶς ἐκ Τελικῶν.

Τὰ τελικὰ γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὅλαι τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν στοιχείων, ἀποτελοῦν κατὰ σειρὰν μὲν μικρὰν ἡρωϊκὴν νῆσον, ἀντιστρόφως δὲ ἐθνικὸν ὄνομα:

1, Ἄνεμος· 2, Γράμμα· 3, Ὅπλον· 4, Θεά.

(Νέον Ἔθος) *Ἄνθος τῆς Ἄνδρου*

108. Γρῖφος

ο δ
ι Τ φ ή Μ φ
κ μ

Πλεγμένο Περιστέρι

109. Φωνηεντόλιπον

μν πνος-τν-ρχ-ν-δν-δς-τ-τλς

Ἐνάβη

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

110. Rébus

ti ti ti ti
ti ti
Lecha ti ti ti ——— ri C
ti dent
ti ti ti ti ti ti

Ἀρχυρὰ Σελήνη

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 45

645. Πήλιον (πί, λεῖον.)—646. Ἄνδεις (ἄν, δίς.)— 647. Λαμιόλοιμός.—648. Ρόμη, ρώμη, ρώμι. 649.

Κ
Η Ρ Ω
Κ Ρ Η Ν Η
Α Υ Σ Τ Ρ Ι Α
Μ Ε Σ Σ Η Ν Ι Ο Σ

650-654. Διὰ τοῦ Ν: *κανός, κῶνος, ναός, νεῦμα, ἀνία.* — 655-657. 1. *Τῆλος*, Δῆλος, δόλος, πόλος, *Πύλος*· 2. *Πόλος*, πόλος, πόρος, *Πάρος*· 3. *Πάρος, Σάρος, Σάμος.* — 658. ΔΟΡΚΑΣ (Δαρεῖος, Ὁράτιος, Ρήγας, Κῆτος, Ἄμμος, Σάββας.) —659. Κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτέ. —660. Ἐλέησόν με ὁ Θεός. (ἔλ, ε εἰς ον, μὲ ο θε, ὡς.) — 661. Trop parler nuit. — 662. Cicéron (six cé ronds.)

ΕΡΓΑ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

[Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμούς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ].

Ἀδελφούλα μου, δρ.15 (2 καὶ 4,50)

Ἀφροδίτη, δρ.15 (2,50 καὶ 5,50).

Θέατρον, Τόμος Γ', δραχμ. 8, (2,— καὶ 5).

Ἰσαβέλλα, δρ. 15 (1,75 καὶ 4,-).

Κακὸς Δρόμος, δρ. 8 (1,75 καὶ 4,—).

Καλὸς Δρόμος, δρ. 6 (2,— καὶ 4,50).

Κόκκινος Βράχος δρ. 15 (2,— καὶ 4,50).

Κόσμος καὶ Κοσμᾶς, δραχμ. 15 (2,80 καὶ 5).

Κωμῳδία τοῦ Ἀριστείου, δρ. 3, (1,50 καὶ 3,50).

Μαργαρίτα Στέφα δρ. 15 (2,— καὶ 4,50.

Μητρυιά, δρ. 5 (1,50 καὶ 3,50).

Πετριὲς στὸν Ἥλιο, δρ. 10,— (2 καὶ 4,50).

Πόλεμος, δρ. 14 (2,75 καὶ 6).

Στάχυα καὶ Παπαρούνες, δρ. 10 (2,— καὶ 4,50).

Στέλλα Βιολάντη, δραχ. 8 (1,80 καὶ 4,—).

Ἡ Τρίμορφη Γυναίκα, δρ. 20 (2,50 καὶ 5,50)

Φοιτηταί, δρ 8 (1,80 καὶ 4).

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

(ΚΕ'—124)

Ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1924 ὁ σύλλογος «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ» δὲν ὑφίσταται.

(ΚΕ'—125)

ΡΟΥΜΠΕΝΣ!!

ὁ μέγας ζωγράφος στὸ Δημοψήφισμα

(ΚΕ'—126)

Πίττων εἰσέρχομαι εἰς τὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως. ΔΙΑΤΤΩΝ ΑΣΤΗΡ

(ΚΕ'—127)

Ἀνταλλάσσω Μ. Μ. μὲ ὅλους. Δ)σις μου: Ἀνώνυμος κάποδος Ἀχαρνῶν Ἀθῆναι. ΔΙΑΤΤΩΝ ΑΣΤΗΡ

(ΚΕ'—128)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΚΕΡΑΥΝΟΣ»

«Τιτάν», πρόσεξε στὰ λόγια τῆς 45 ἀγγελίας. Γιατί θἄχουμε ἄσχημα ἀποτελέσματα. — *Τρομοκράτης.* — Διορίσθη Σεσπαθώματος ὁ *Τετραπέρατος.*

(ΚΕ'—129)

Καὶ γιατὶ ὄχι, ΑΙΓΥΠΤΙΑ ΦΕΛΛΑΧ; Δ)σις: Εὐσταθίου (διὰ Λ), ρ. τ. Μυτιλήνην. ΑΝΕΜΩΝΙΑ

Ἀληκστις, Μ.Μ. στείλατε πρῶτη Βιολέττα, δὲν ἔλαβα δικά σας. Ἀγιοβιολέττα

(ΚΕ'—131)

Πρωτοπέρνωντας ψευδώνυμο, χαιρετῶ ἅπαντας. Σαπφώ, "Ηρα, Σοῦλα, μὲ γνωρίζετε; *Ἀστραία*

(ΚΕ'—132)

ΑΙΜΑΤΟΒΑΜΜΕΝΗ ΔΟΞΑ

Κατερχόμενος στὸ Δημοψήφισμα στηρίζομαι στὰ *ποιητικὰ* αἰσθήματα τῶν ἐκλογέων. *Ναπολέων*

(ΚΕ'—133)

Ποιὸν ψηφίζεις στὸ Δημοψήφισμα; Ψηφίζω τὸν **ΡΟΥΜΠΕΝΣ**, τὸν μεγαλύτερον ζωγράφον τῶν αἰώνων.

(ΚΕ'—134)

Μποίνοντας στὸ σαλονάκι, χαιρετῶμεν, ἅπαντας, ἰδιαιτέρως τοὺς Λαρισινούς. *Μάρβελ, Θέλμα*

(ΚΕ'—135)

Ἱδρύθη ἐν Πειραιεῖ σύλλογος ὁ «ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟΣ». Ζητοῦνται μέλη καὶ ἀντιπρόσωποι. Δ)σις: *Γεώργιον Χαλκόπουλον, Φίλωνος 41, Πειραιεύς.*

(ΚΕ'—136)

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ὑποστηρίξατέ μας στὸ φετεινὸ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ. Σύλλογοι, λάβετε μέρος στὸ συνδυασμό μας.

(ΚΕ'—137)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «TITAN»

Διπλασοπουλα, τὴν ὑποστήριξή σας στὸν Γ' Διαγωνισμό μας (ΚΕ—18). *Ἐξερευνητὴ τοῦ Μεξικοῦ*, γράμμα στείλαμε, μὰ ἀπάντηση δὲν λάβαμε· τί γίνεσαι; *Ἱππότη τοῦ Μεσαίωνος*, τί ἔπαθες καὶ σώπασες; Μήπως ὁ τελευταῖος *βομβαρδισμὸς* μας δὲν σὲ ξεζάλισε ἀκόμη; *Θρῆνε Μάντας*, σοῦ ἀπαντήσαμε· δέχεσαι;

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1894) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς ἕξη: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος, καὶ 20ός. Ἕκαστος τόμος δρ. ***25***, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. ***26,50*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. ***32*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1924) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 31 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος, δρ. ***70*** καὶ ραμμένος δρ. ***75***. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. ***2*** ὁ ἄρραφος καὶ δρ. ***3,50*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. ***13,50*** — εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

Ἐκδοσις Ε. Γ. ΜΑΚΡΗ καὶ Υἱοῦ — Ἐφεσιάδος 1